

ARADI KÖZLÖNY

Adminisztrátor delegat:

Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 76.

1940. április 4. csütörtök.

Redactor responsabil:

SZ. JAKAB GEZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, lueg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1-1938. Trib. Arad.

A semlegesek az előtérben

Chamberlain beszédének visszhangja — Román gazdasági küldöttség Londonban

Fokozódik a légi harci tevékenység

London. (Rador.) Itteni tengerészeti körökben nem fűznek megjegyzéseket azokhoz a sajtóértesülésekhez, amelyek szerint brit hadihajók cirkálnak az Adriai tengeren, hogy feltartóztassák azokat a német kereskedelmi hajókat, melyek előkészületeket tesznek jugoszláv és olasz kikötők elhagyására. Ugy vélik, hogy angol vagy francia hadihajók esetleges jelenléte teljesen normális lenne.

Belgrád. (Rador.) Cvetkovics miniszterelnök tegnap mondott beszédében a külpolitikáról szólva kijelentette, hogy

a mostani komoly nemzetközi helyzetben Jugoszlávia számára a legszigorubb semlegesség az irányadó.

Valamennyi semleges országban nagy propaganda folyik, de Jugoszlávia minden érdeke azt kívánja, hogy szigorúan megőrizze semlegességét. Jugoszlávia valamennyi szomszédjával a jó kapcsolatok fenntartását követi.

London. (Reuter.) Az angol kormány nevében Sir Frederick Leighrose előzetes megbeszélést folytatott a jugoszláv Nemzeti Bank alelnökével és Jugoszlávia követével a háború tartamára szóló kereskedelmi forgalom ügyében.

Jugoszlávia a fizetési módokat megkönnyítését kívánja, másrészt megállapítja, hogy a szövetségesek dugáru ellenőrzése súlyos helyzetbe hozza az országot nversanvag szükségletének beszerzése tekintetében. Mindkét fél részéről meg van a hajlandóság a méltányos megoldásra. A Jugoszláviával megindított tárgyalások első megnyilatkozása annak az erőteljes diplomáciai offenzívának, amelyet Anglia indított Délkelet-Európában. (Rador.)

Stockholm. Koeld hadügyminiszter tegnap Upsalában beszédet mondott, amelynek során kijelentette, hogy hirtelen új veszedelem támadt. A nagyhatalmak élethalál harca miatt Svédországnak mindenre készen kell állania.

Svédország kis állam és ezért nem engedheti meg, hogy bárkit is fenyegetsen. A hadügyminiszter véleménye szerint még ha valamennyi északi ország védelmi szövetségbe tömörül akkor sem változik meg a helyzet. Ennélfogva Svédországnak semleges politikát kell folytatnia, amely a jogos svéd érdekeket figyelembe veszi, miután Svédország a hadviselők iránt pártatlan álláspontot foglal el. Ha bárki is fenyegetné függetlenségünket — fejezte be beszédét a hadügyminiszter — Svédország fegyvert ragad és mindaddig védekezik, amíg csak lehet.

Tagadhatatlan, hogy a háború kitörésekor a védelem hiányos volt, most azonban már nem rossz.

Hága. A Protinus, a Wikingsbanks és a Broen nevű holland hajók megtámadása miatt a hágai kormány utasította berlini követét, hogy komoly formában tiltakozást jelentsen be. A holland kormány különösen a Protinus elleni támadás miatt tiltakozik, miután a hajó jelzése és a holland színek jól láthatók voltak. A holland kormány a bűnösök megbüntetését kéri és fenntartja magának a kártérítés jogát.

London. (Rador.) Az angol kormány múlt év november óta folytatott kereskedelmi tárgyalásokat Dániával, amelyek most kedvező

A szövetségesek a Németország előli árufelvásárlást tartják a leghatásosabb fegyvernek

Párisból jelentik: Chamberlain beszédét a francia sajtó bő részletességgel tárgyalja. Az angol miniszterelnök által elmondott beszédet nem fenyegetésnek, hanem

figyelmeztetésnek lehet tekinteni, amelyet a semlegesekhez intézett. A gazdasági háborút a beszédrel egyidőben bejeleztették.

A Le Petit Journal azt írja, hogy a szövetségesek megszigorítják a zárlatot, anélkül, hogy a háborúban részt nem vevő semlegesek érdekeinek ártanának. Ezekkel az országokkal szoros kereskedelmi egyezményeket kötnek és a leghatásosabb fegyvert használják: a felvásárlást.

Németország nem fizet, viszont Anglia és Franciaország erős valutákkal egyenlíti ki vásárlásait. A Le Journal zürichi tudósítás alapján hangsúlyozza, hogy Chamberlain nyilatkozata élénk visszhangra talált Németországban, ahol valószínűleg nem maradnak tétlenül a tengerzárlat megszigorításával és a tengeri háborúval szemben.

Londoni jelentés szerint az angol sajtó is meglepődéssel fogadta Chamberlain kijelentéseit. A Times helyesli a miniszterelnöknek a semlegesekre tett kijelentéseit.

Hangoztatja a lap, hogy azok a célok, amelyekért a szövetségesek küzdenek, azonosak a semlegesek céljaival. Ezért a szövetségesek joggal kérhetik a semlegeseket, hogy tanúsítsanak több jóakaratot a szövetséges hatalmak iránt.

Nagyfontosságú tárgyalások kezdődtek Berlinben Hitler elnökletével

Belgrád. A mai lapok részletesen foglalkoznak Chamberlain beszédével, amely nagy érdeklődést keltett. A vélemények meg egyeznek abban, hogy a Balkán-államok nem követhetnek el öngyilkosságot.

A Politika című lap berlini értesülései

eredménnyel befejeződtek. Az egyezmény értelmében Dánia nagymennyiségű teletterméket szállít Angliába, míg Nagybritannia szentet ad Dániának.

Róma. (Rador.) A Stefani-ügynökség stockholmi jelentése szerint Anglia és Franciaország az utóbbi napokban erős nyomást gyakoroltak Stockholmról és Oslora oly irányban, hogy elfogadjassák álláspontjukat a svéd és norvég területi vizek ellenőrzése dolgában, a németellenes tengerzár fokozottabb végrehajtása érdekében.

Az olasz távirati ügynökség szerint Svédország és Norvégia erősen ellentállnak a követeléseknek. A német kormány is tudatta álláspontját a két skandináv állam kormányával. Ez ügyvel kapcsolatban és tévedést kizáró módon tudtul adta, hogy minden engedékenységet a semlegesség megsértésével egyértelműnek tekint.

A Stefani szerint a skandináv államokban napról-napra fokozódik az elkedvetlenedés a nyugati hatalmakkal szemben. Svédország siettetti felfegyverzését és erősíti légi erejét.

Londonból származó hír szerint az angol sajtó kedvező véleményt fűz a miniszterelnök beszédéhez és a szövetségesek azon elhatározásához, hogy megszigorítják a Németország elleni gazdasági háborút. A Daily Telegraph viszont annak a véleményének ad kifejezést, hogy a semlegesek megvárják arról győződve, miszerint függetlenségüket csak abban az esetben őrizhetik meg, ha a nemzeti szociális tákat legvözik.

Berlinből jelentik: A német sajtó csupán röviden foglalkozik az angol miniszterelnök beszédével és

azt úgy ítéli meg, mint a semlegesek elleni fenyegetést.

A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy Németország minden akcióra gyors és határozott ellenakcióval válaszol. Az európai gazdasági élet terrorizálása, főképpen pedig Délkelet-Európában, azt a célt szolgálja, hogy a háborút Európa más részeire is kiterjessze. A lap megjegyzi, hogy maga Chamberlain miniszterelnök is bevallotta, hogy Anglia nem képes felvásárolni Németország szomszédainak valamennyi áruját, éppen ezért — írja tovább a lap — ezek az országok nem is fogják áldozatul odadobni gazdasági kapcsolataikat az angol birodalomnak. (Rador.)

Amszterdam. A holland lapok az angol kormányelnök beszédével foglalkozva azt írják, hogy a semleges államok helyzete egyre nehezebb lesz. Több lap megjegyzi, hogy a holland kivitel is nagyon súlyosan érinti a szövetségesek újabb rendelkezése.

szerint tegnap este a német fővárosban fontos tárgyalások kezdődtek Hitler vezér és kancellár elnökletével. A tanácskozáson résztvettek Göring, Goebbels, Brauchitsch fővezér és dr. Schacht is. Különösen dr. Schacht részvétele keltett nagy érdeklődést.

Haditanács Párisban Weygand részvételével

Páris. Szerdán délután 18 órakor a szűkebb francia háborús kormány tagjai Reynaud miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak, amelyen a Párisban lévő Weygand tábornok is részt vett.

Ez történt a tengereken

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Tegnap egy újabb német kereskedelmi gőzös súlyosztette el önmagát, mielőtt angol hadihajó feltűnését észrevette. Ezzel a 28-ik német kereskedelmi gőzös súlyosztotta el önmagát.

London. (Rador.) Az angol admirálisok jelentése szerint az elmúlt héten a Mimi Horn nevű német 4000 tonnás német hajót az Északi-tengeren egy angol hadihajó meglepte, mire a német gőzös legénysége felgyújtotta hajóját. A német kereskedelmi hajóiról összes vesztesége eddig 303.946 tonna.

Az elmúlt héten különben egy angol és három semleges hajó súlyoszt el csupán, ami arra enged következtetni, hogy a német tengeralattjáró flottát a tengerekről visszarendelték.

A hadihelyzet

Páris. (Rador.) A francia vezérkar a következő hivatalos harctéri jelentést adta ki:

— Rendkívül erőteljes tűzérési tűz volt a Vogézek mentén. Francia vadászgépek megtámadtak és szétszórta egy német légrajt. Két német gépet lelőttek, amelyek közül az egyik francia területre zuhant le. Egy francia gép nem tért vissza állomáshelyére.

A nyugati fronton állomásozó angol légierők parancsnoksága hivatalos jelentést adott ki, mely szerint Metz közelében három angol Hurrikan-rendszerű repülőgép megtámadott és szétszórta 9 Messerschmidt 110 típusú német repülőgépet. Egy német gépet lelőttek.

London. (Reuter.) Tegnap minden arcvonalon erőteljes légitevékenység volt. A nyugati fronton három angol repülőgép megtámadott egy kilenc Messerschmidt gépből álló német légrajt. Az angol és német gépek között harcra került a sor. Az angol gépek a német tulsúly ellenére három német gépet lelőttek, egyet pedig lezállásra kényszerítettek. Az angol repülőgép-sértelességek vissza kiindulási helyükre. A nyugati fronton tegnap a késő délutáni órákban a légvédelmi tűzérési egy német gépet lőtt le. Ezzel négyre emelkedik a tegnap lelőtt német gépek száma.

Páris. A Havas távirati iroda jelenti: Az elmúlt héten francia és angol repülőgépek 6 német Messerschmidt 109. és 4 Messerschmidt 110. típusú gépet lőttek le, ezenkívül elpusztítottak három más típusú gépet.

Kopenhága. Tegnap az esti órákban hat német Messerschmidt gép átrepült dán terület felett. A dán kormány elhatározta, hogy tiltakozást jelent be Berlinben.

Eredménytelen német légi támadás a Scapa Flow öböl ellen

London. Hivatalosan jelentik, hogy német repülőgépek Scapa Flow ellen tegnap az esti szürkületben támadást kíséreltek meg a tűzérési erőkkel szembe. Azonban a német gépeket visszavonulásra kényszerítette. Egyetlen hajó sem sérült meg, egy bomba a partra esett. Azt hiszik, hogy egy német repülőgépet lelőttek.

Berlini jelentés szerint a tegnap esti légitámadás alkalmával a Scapa Flow-i öbölben a német repülőgépek több hajót megrongáltak.

Német vasúti szénzállítások Olaszországba

Róma. (Stefani.) A Popolo di Roma jelenti az Olaszországba irányuló német szénzállításokkal kapcsolatban, hogy Németország évi 8 millióról 12 millió tonnára emelheti fel Itáliába irányuló szén kivitelét. A szárazföldi szállítások fokozásáról szóló megállapodás elvben március 25-én már életbe lépett, de a szállítások technikai nehézségek miatt csak április első napjaitól fognak ténylegesen működni. Németországból minden 66 percen egy vonat, minden 40-ik másodpercen egy szénvel megrakott vasúti kocsik megy át a határon. (Radio.)

Chamberlain bejelentette, hogy rövidesen román kereskedelmi bizottság érkezik Londonba

London. (Rador.) Chamberlain tegnap beszéde során meglepéssel állapította meg, hogy igen sok országgal hadikereskedelmi egyezményeket kötött Anglia és hasonló tárgyalásokat folytat más országokkal is. Örömmel fogadtuk — folytatta a miniszterelnök — Bellint, a jugoszláv Nemzeti Bank helyettes kormányzóját, aki jelenleg Londonban tartózkodik, rövidesen kereskedelmi bizottság érkezik Romániából, hogy a jelenleg fennálló fizetési egyezmény felülvizsgálását megbeszéljük. Mindezek a hadikereskedelmi egyezmények az új szellem értelmében jöttek létre és céljuk a német kivitel megátalása. Ilyen módon a zsir és zsiradék kivitel Németország felé csökkenni fog. Másik rendelkezésünkre álló hatáson feyver a vásárlások. Lényegében nem lehet szó arról, hogy megvásároljuk Németor-

ság szomszédainak minden kiviteli feleslegét képező áruját, de azt megtehetjük, hogy az ásványokat, zsiradékokat és petróleumot olyan mértékben vásároljuk, hogy ezzel versenyt támasztunk Németországnak és megakadályozzuk őt a kivitelben. Kétségtelen az is, hogy Németországtól több szomszédjával az angol kereskedelmet oly mértékben lehet fejleszteni, hogy az mindkét fél számára előnyös jár. Az érdekelt országoknak meg kell érteniük, hogy a brit birodalom anyagforrásait nem bocsáthatjuk rendelkezésre, ha csak nem adnak olyan biztosítékot, amely a Németországgal való kereskedelmük korlátozására vonatkozik.

A gazdasági háborúban azonban legfontosabb fegyverünk haditengerészetünk és el vagyunk határozva, hogy ezt a fegyvert a leghatásosabb módon fogjuk alkalmazni.

Bonyodalmak egy térkép körül

Róma. (Rador.) Az olasz sajtó leközi az „Illustration” című francia hetilapban megjelent fényképeket, amelyek Reynaudot ábrázolják, amikor dolgozószobájában Sumner Welleszel tárgyal s mindketten Európa jövőjéről beszélgetnek. A Tribune azt írja, hogy érdemes ezt a fényképet leközi, miután annak történelmi és hivatalos jellege van. Olaszország nem fog megelégedni azzal, hogy szó nélkül tűrje Európa térképének megváltoztatását. Ehhez nem elég a Maginot-vonal, hanem harcolni is kell a cél elérése érdekében a franciáknak. Az új térkép szerint Olaszországtól el akarják venni Triestet, amit a visszatért Ausztriának kívánnak odaadni és Albániától is el akarják választani. Az olasz nép figyelmezteti a térkép készítőit, hogy Olaszország határai szentek és sérthetetlenek és azokat egy olyan hatalmas hadsereg biztosítja, amely rendkívül veszélyes lehet mindazokra, akik a határon át akarnak kelni.

Páris. (Rador.) A külügyminiszter hivatalosan leszögezi, hogy az „Illustration”ban megjelent térkép, amelyről egyes külföldi lapok annyi írnak, nem más, mint Európa térképe, amelyen az európai országok német támadás előtti határai vannak feltüntetve.

Weygand tábornok nyilatkozata a közelkeleti hadseregről

Genf. A Journal de Genève tegnapi számában a lap bevruti tudósítójának Weygand tábornokkal folytatott beszélgetését közli. Az újságírónak ama kérdésére, hogy mi a célja a közelkeleti szövetséges hadseregnek, a tábornok ezt válaszolta:

— Németország és Szovjetország az utóbbi hónapokban olyan támadó politikát folytattak, ami szükségessé tette a két nyugati hatalom fokozott óvatosságát. Azért vagyunk itt, mert jól ismerjük a németek taktikáját.

Arra a kérdésre, hogy a szövetségesek ezen hadserege nincs-e túl messze az esetleges harcterektől, Weygand ezt válaszolta:

— Nekünk vannak repülőgépeink és egyéb eszközeink arra, hogy csapatainkat sürgősen odaszállítsuk, ahol szükség van rájuk.

Megkérdezte még az újságíró, hogy az ott levő csapatok mind a tábornok parancsnoksága alá tartoznak-e? Weygand tábornok

megjegyezte, hogy az ő parancsnoksága alá csakis a szíriai francia csapatok tartoznak és minden más híresztelés hazugság. (Rador.)

Milyen változások készülnek az angol kormányban

London. A Reuter szerint most már valószínű, hogy Churchill megmarad a tengerügyi hivatal élén, de ugyanakkor főnöke lesz egy új intézménynek, amely „Védelmi tanács” jellegűt kapja. Valószínű, hogy ez befolyással lesz a jelenleg uralkodó védelmi összeegyeztetési miniszter, Chatfield hatáskörére is. Előreláthatólag a kincstári peccsétör és Wood légügyi miniszter tárcát cserélnék. Várik a Morrison távozását az élelmezési minisztérium éléről, aki a lancasteri hercegség kancellári tárcáját veszi át. Lehetségesnek tartják, hogy az élelmezési minisztériumot lord Woolton veszi át, aki jelenleg az ellátásügyi minisztériumban van.

Londonból jelentik: Jól informált politikai körökben úgy tudják, hogy a légügyi minisztérium ügyeinek vezetésében Sir Kingsley Woodot Sir Samuel Hoare fogja helyettesíteni. (Rador.)

Sarrant a „nemzet” fogalmáról

Páris. Szerdán délután megkezdődtek Párisban az angol-francia egyetemi napok. Ez alkalomból az angol és francia kultuszminiszterek rádióbeszédet mondtak. Sarrant beszéde során kijelentette, hogy a „nemzet” fogalma a franciák és angolok számára nem jelent fajt, vallást, vagy uralkodó társadalmi osztályokat, hanem egy közös gondolatot. Ezt az eszmét kell az ifjúság lelkébe átültetni. Az ifjúság feladata, hogy a két nép fajt különbségeit áthidalja. Ha győztesen kerülünk kik ebből a háborúból, Anglia és Franciaország a közös szellemű hazák és egy egységes civilizáció képét fogja nyújtani.

A belga kormány is hazarendelte több külföldi követet

Brüsszelből jelentik: Belgium több külföldi követet Brüsszelbe érkezett és németeken részt vesznek azon a nagyfontosságú tanácskozáson, amelyen Spaak külügyminiszter elnököl. (Rador.)

Az U. S. A. továbbra sem szállít hadianyagot a Szovjetnek

Washington. (Rador.) Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten kijelentette, hogy bár a finn-orosz háború végetért, nem szűnt meg az az erkölcsi kiviteli tilalom, amely Szovjetországnak amerikai repülőgépekkel és hadianyaggal való ellátására vonatkozik.

Életbe lépett az új olasz-francia kereskedelmi egyezmény

Róma. (Rador.) Az új francia-olasz kereskedelmi egyezményt tegnap léptették életbe. Az olasz lapok úgy tudják, hogy az új megállapodások kedvező ténvezőt jelentenek a két szomszédállam közeledése szempontjából. Az angol-olasz tárgyalások még folyamatban vannak, de azoknak előmenetele igen kényes. A két hatalom közötti árucseré kér-

dését még tanulmányozzák és nehézségek merültek fel bizonyos tekintetben. Olaszország olyan cikkeket állán Angliának, amelyekre a brit birodalomnak vagy nincs szüksége, vagy amelyeket nem akar elfogadni. Azt hiszik azonban, hogy a kereskedelmi kapcsolatok azonnal helyreállnának, ha Olaszország megengedné a nehézipari cikkeknek Angliába való kivitelét.

Nagy fontosságot tulajdonítanak az olasz kormányzat új intézkedéseinek

Páris. Az esti lapok feltűnő formában közlik azt a hírt, amely szerint az olasz minisztertanács elhatározta az egész olasz nép háboru esetére való polgári mozgósítását. A lapok egyöntetű véleménye szerint az elhatározásnak igen nagy fontosságot kell tulajdonítani.

Berlini cáfo at

egy lengyelországi lázadás ügyében

Berlin. (Rador.) A német külügyminisztérium részéről hivatalosan megcáfolták egyes külföldi lapokban megjelent híreszteléseket a Radomban történt állítólagos felkelésről. Illetékes kijelentés szerint

a lengyel hadsereg szétszórta maradványainak egy részéről volt szó, amelyek mint már többször előfordult, rejtékhelyükről elbujva nyugtalanították a lakosságot.

Ez kizárólag rendőri ügy és politikai jellegű

Szükség esetén egy mákus is megfelel

de természetesen tökéletesebb kettővel.

A kávé is csak akkor tökéletes, ha Franck-kávépótlékkal készül.

nem lehet neki tulajdonítani.

A radomi támadásnál 450 főnyi csoportról volt szó, amely rendszeresen fosztogatott Radom környékén. A csoport egy része megadta magát, más részüket elfogták és lefegyverezték. Az elfogottak statáriális bíróság elé kerülnek.

Folyósították a protestáns lelkészek felemelt államsegélyét

Tizenkét új felekezeti iskola felállításának engedélyezését kérte az unitárius egyház

Jelentettük, hogy a kormány egységesítette a magyar protestáns egyházak lelkészeinek államsegélyét a magyar katolikus egyházak lelkészeinek kongruájával. A rendelkezés, — amely évekig húzódott — 1940. februárjában történt meg. Ebben a hónapban a kultuszminisztérium 4525-1940. szám alatt, Bradisteanu vezérigazgató aláírásával hivatalos értesítést küldött Varga Béla unitárius püspök címére. Ebben a kormány közölte az államsegély felemelésének, illetve egységesítésének tényét.

A fizetési kiutalás megérkezett ugyan az egyházhoz, de a kolozsvári pénzügyigazgatóság még nem kapta meg a kifizetést elrendelő minisztériumi utasítást. Az egyház tehát megsürgette ezt is és az elmúlt héten a pénzügyminisztérium megküldte a kifizetésről szóló rendelkezést a kolozsvári pénzügyigazgatósághoz. A kolozsvári unitárius és református egyházak az elmúlt napokban vették fel a kiutalt államsegély-különbözetet.

A kormány egyelőre három hónapra, a költségvetés utolsó három hónapjára, január, február és márciusra adta meg az egységesített és felemelt protestáns lelkési államsegélyeket. Az emelés — amint ezt az unitárius egyház számvevősege ki is számította — 67—68 százalékos. Ez annyit jelent, hogy az a korpótlék nélküli falusi unitárius lelkész, aki eddig havi 1300 lei államsegélyt kapott, a most lejárt költségvetési év utolsó három hónapjára már 3000 lei havi kongruát élvezett.

Nyitott kérdés maradt azonban ezek után is az, hogy a kormány az új költségvetési évben, tehát 1940. április elsejétől kezdve, fenntartja-e a felemelt államsegélyeket? A két magyar protestáns egyház határozott ígéretet kapott a kormányzatától arra, hogy az új költségvetési évben is a felemelt, illetve egységesített államsegélyeket fogják folyósítani. A kolozsvári unitárius egyházvezetőséget azonban aggodalommal tölti el az a körülmény, hogy az egyház számvevősege eddig nem kapott a kultuskormánytól értesítést arról, hogy az új kimutatásokat április hónapra is a felemelt

Törvénnyel meghosszabbították a lakbérleti szerződéseket

Bucurestiből jelentik: A képviselőház szerdai ülésén Portocaj Radu miniszter javaslatára megszavazták a lakbérleti szerződések érvényességének meghosszabbítására vonatkozó törvénytervezetet, amely kimondja, hogy a bérlok és az albérlok javára meghosszabbítottak egy városi, mint a fajusi ingatlanok bérbeadására vonatkozó és 1940. április 23-án, vagy később lejárt bérleti szerződéseket. Ezeknek a szerződéseknek meghosszabbítása egy évi időtartamra, vagyis 1941. április 23-ig szól. Ugyancsak egy évre hosszabbítják meg az államnak, tartományoknak, megyének és községnek bérbeadott ingatlanok bérleti szerződését, függetlenül attól, hogy a bérlo az épületet milyen célra használja, 1940. október 26-ig hosszabbították meg azoknak a köztisztviselőknek és állami nyugdíjasoknak a lakbérleti szerződését, akiknek havi bruttó fizetése, illetve járandósága nem haladja meg a 10 ezer lejt.

államsegély kulcsa alapján készítsék el és terjesszék fel Bucuresztbe.

Ezeknek az ügyeknek a rendezésére a napokban Bucuresztbe utazott Varga Béla dr. unitárius püspök, aki az illetékes minisztériumokban és a kisebbségi minisztériumnál közben fog járni annak ér-

dekében, hogy az unitárius egyház lelkészei az új költségvetési évben is a felemelt államsegélyt kapják. Ezen kívül lépést tesz az új unitárius felekezeti iskolák megnyitása érdekében is. Az unitárius iskolafenntartó egyház ugyanis nagyobb szabású és új iskolapolitikát vett tervbe. Ismeretes, hogy az ardeai magyar egyházak közül az unitárius egyház adta fel a főhatálmváltás után a legtöbb felekezeti iskoláját. E kérdés körül eddig is sok vita zajlott le, tény azonban az, hogy az unitáriusok a hiányos anyagi eszközök miatt kényszerültek annakidején erre a lépésre. Az egyház vezetősége most elhatározta, hogy tizenkét új unitárius felekezeti iskolát állít fel. Kérvenyt nyújtott be a kormányhoz és ebben kérték a 12 felekezeti iskola felállításának engedélyezését és számukra a nyilvánossági jogot. A kérvényre azonban eddig még nem érkezett válasz. Varga Béla dr. unitárius püspök bucuressti tartózkodása során fel fogja keresni Silviu Dragomir dr. kisebbségi minisztert és feltárja előtte a kérdést.

Varga Béla unitárius püspök felszólalása az orvoskamrai törvénytervezet vitájában

Bucurestiből jelentik: A szenátus szerdai ülésén az orvosi kamarák működését szabályozó törvénytervezethez szóltak hozzá. Elsőnek Skuplevski beszélt a készülő törvénytervezetről és hangoztatta, hogy annak életbeléptetése után lényegesen javulni fog az orvosok helyzete. Felszólalt Ionescu Mitica ezredes is, aki rámutatott arra, hogy az új törvény biztosítani fogja az orvosi működés fejlődését. Safran főorvos a felszólalások során kijelentette, hogy ő is helyesli a

törvényt. Hans Ottó Róth, a német kisebbség képviselője pedig azt kérte, hogy a törvény készítésénél vegyék figyelembe a kisebbségekkel kötött egyezményt, amely a kisebbségeknek is helyet biztosít az orvosi kamarák vezetőségében. Varga Béla unitárius püspök is beszélt a készülő törvénnyel kapcsolatban és kijelentette, hogy a magyar kisebbség képviselőjében mindenben csatlakozik a német kisebbség képviselőjének felszólalásához.

Néhány nap múlva eldől a Palace-kávéház helyiségének sorsa

Az aradi kávéház-probléma rövidesen megoldódik. Mint ismert, a városvezetőség megszűntette a Palace-kávéház bérletét és ezzel Aradon, ahol évekkel ezelőtt a vidéki városok közül a legtöbb elsőrendű kávéház működött, mindössze egyetlen elsőrendű kávéház maradt a nagyközönség részére. A városvezetőség természetesen továbbra is kávéház céljaira kívánta értékesíteni a nagyszerű fekvésű és kávéháznak különösen alkalmas helyiséget és már több ízben árverést is írtak ki a bérletmény átadására, azonban mindezek egyetlen ajánlat sem volt megfelelő. Most a városvezetőség elhatározta, hogy a Palace-kávéházat szabadkézből adja ki és már igen előrehaladott tárgyalásokat folytat több, más városbeli jelentősekkel. A városvezetőségtől nyert értesülésünk szerint a tárgyalások rövidesen be is fejeződnek. Eljörélatthatólag a kávéházat egy petrosani kávéház-tulajdonos bérli majd, akinek az ajánlata a leg-

megfelelőbb. Mindenesetre a Palace-kávéház kiadásáról elterjedt híreket a város közönsége érdeklődéssel kíséri, mert a legfontosabb, hogy az aradi igényeknek megfelelően elsőrendű kávéház álljon a közönség rendelkezésére.

Kinevezték az aradi erdőigazgatóság új vezetőjét

Timisoarai (Temesvár) tudósítónk jelenti. Moga Ioan erdőmérnököt, a lugoji (Lugos) erdészeti felügyelőség eddigi igazgatóját az aradi erdőigazgatóság vezetőjévé nevezték ki. Moga Ioan erdőigazgató, aki tíz éven keresztül működött legutóbb Lugojon (Lugos), elsőrangú szakember és a szakirodalomban is ismert nevet szerzett magának. Az új aradi erdőigazgató legközelebb már elfoglalja állását.

„URANIA“ mindig az élen.
TELEFONLOVET: 12—82. SZÁM

SUDAN

A francia film átszás felsőbbrendűségét bizonyítja, mikor a legtisztább, a legszebb, a legművészi eszközökkel érzékelteti az emberi szenvedélyeket, a szerelem, a bajtársiasság, a hűség, felfüggetlenség és lemondás legmerészebb skáláját.

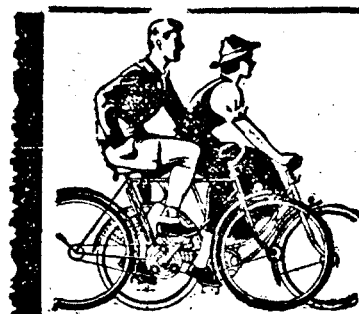
VICTOR FRANCEN
HARRY BAUR
ANNIE DUCAUX

Pótműsorban: Az angol pilóták kiképzése és hadi-repülései.

A francia filmművészet diadala. — Az első háborús párisi premiert-film. — A francia-angol 1940-es filmverseny győztese.

(MIKOR A LÉLEK KIALSZIK...)

Aktuális háborús híradó. — Jegyről gondoskodjék idejében! — 3 órákor olcsó helyárak. Előadások 5, 7-15 és 9-15 órákor kezdődnek.

DEUTSCHLAND

utolérhetetlen minőségű kerékpár

Az összes modellek szenzációs olcsó árban kaphatók

Hammer Zsigmond és Fiánál Arad,
Bulevardul Regele Ferdinand 27. szám.

Az Orvos Kollégium megszervezése

Április 15-ike után nem folytathat orvosi gyakorlatot, aki nem tagja a Kollégiumnak

A szenátus elé terjesztett törvényjavaslat fontosabb intézkedései

Megírta az Aradi Közlöny, hogy törvényjavaslat készült az Orvos-Kollégium országos megszervezéséről. A szenátushoz benvújtott törvényjavaslat a Kollégium eddigi megyei és központi szervezeteit fenntartja, az elnök részére azonban szélesebb hatáskört biztosítottak. Ujítást jelent az is, hogy az Orvosszövetséget beolvasztják a Kollégiumba.

A törvénytervezet szerint az Orvos-Kollégiumot következő jogok illetik:

1. Felügyel az orvosgyakorlatra vonatkozó törvények és rendeletek alkalmazására. 2. Minden kezdeményezést támogat, a melynek az orvostudomány fejlesztése a célja. 3. Megállapítja azokat a szabályokat, melyek a díjazás kérdését rendezik, leszögezve a minimális díjazás mértékét azon orvosok számára, akik magánintézmények alkalmazottai. 4. Segélyegyesületet te remít az orvosok és családjaik számára. 5. Egészségügyi kérdések ügyében együttműködik az illetékes hatóságokkal. 6. Eldönti azokat a vitákat, melyek orvosok között, vagy magánosok, illetve magánintézmények és orvosok között támadhatnak.

Csupán gyakorlati jelleggel rendelkező polgári, vagy katonai orvosok tagjai a Kollégiumnak. Közhivatalban levő orvosok akkor is felveendők, ha törvény szerint magánprakszist nem folytathatnak. A felvételt a megveszék helyen levő Kollégium eszközli s a megyei bizottság 30 napon belül dönt a felvitelre vonatkozóan. A megyei bizottság határozata ellen a kihirdetéstől számított 10 napon belül felebezés adható be a legfelsőbb tanács végrehajtóbizottságához, mely 15 napon belül hozza meg határozatát.

A bejegyzést a törvény következő feltételekhez köti: 1. Román állampolgárság. 2. A polgárijogok szabad gyakorlata. 3. Orvosi diploma és 4. Illetékes helyen kiállított gyakorlati engedély.

Nem folytathat orvosi gyakorlatot, aki kereskedést, gyógyszerészetet folytat, vagy oly foglalkozást üz, mely árt az orvosi foglalkozás tekintélyének. Méltatlan az orvosi gyakorlatra az, akit közönséges büncselekményért elítéltek, akitől megvonták a polgárijogok gyakorlását. A bejegyzett orvosok igazolványt kapnak és felvényt hordanak. Kötelesek a törvényes rendelkezésekhez alkalmazkodni, a kartársi szellemet ápolni, a Kollégiumnak járó díjat fizetni. Szokásszerűen folytatott csak a lakóhelyen folytatható.

A Kollégium tagjai, akik nem tartják be az orvosgyakorlatra vonatkozó szabályokat és nem teljesítik hivatásos kötelességüket: a Kollégium fegyelmi bizottsága elé állítandók.

Fegyelmi kihágást képez: 1. Ha az orvos

szokásszerűen más helységben és más megyeében folytat gyakorlatot, nem ott, ahol lakik. 2. Két, vagy több rendelőt tart. Magánklinikát és szanatóriumot azonban kivételt képeznek. 3. Orvosi tekintéllyel összefér-

Április 30-ig kell nyilatkozatot tenniük azoknak, akik igénybe akarják venni az új adóamnesztiát

Százezer leltől egymillió lei-ig terjedő bírsággal sújtják azokat, akik az amnesztiát nem vették igénybe és megállapítják róluk, hogy 1940. március 8-ika előtt adókihágást követtek el

A Monitorul Oficial április elsejei számában a többi pénzügyi törvényekkel egyidejűleg megjelent az új adóamnesztiatörvény is, amely a következőképpen intézkedik:

Mindazok a kereskedők és iparosok, akik nem vették igénybe az 1939. november 20-iki rendelet-törvény által biztosított kedvezményeket és nem jelentették be 1940. március 15-ig azon jövedelmüket, amelyek után az elmúlt esztendőben nem fizettek adót, mentesülnek a büntetések alól abban az esetben, ha április elsejétől számított három hónapon belül egyszer és mindenkorra lefizetnek egy olyan összeget a nemzetvédelmi alap javára amely az 1940-41. évi kereskedelmi, illetve ipari adójuk 50 százalékának felel meg. Ugyanekkor a törvény azt is biztosítja számukra, hogy az 1940. március 8-ika előtt elkövetett pénzügyi visszaélésekre vonatkozóan náluk vizsgálatot nem eszközölhetnek és általában az 1940. március 8-ika előtti időszakra mindennemű pénzügyi ellenőrzéstől mentesülnek. Azon adózók,

hetetlen módon kezel betegeket, közvetítőket vesz igénybe, körleveleket, stb. közül a lapokban. 4. Ugynevezett titkos-szereket hirdet és ajánl gyógyszerek helyett. 5. Nem tartja be a Kollégiumnak a cégtáblákra vonatkozó rendelkezéseit. 6. Meg nem engedett „speciálisták” címet használ.

Általában fegyelmi kihágást képez mindaz, ami árt az orvosi foglalkozás tekintélyének.

A fegyelmi bizottság szóbeli, írásbeli, vagy lapokban közzétett megróvást alkalmazhat, vagy súlyosabb esetben legfeljebb egy évre felfüggesztheti az orvosi gyakorlatot, megvonhatja az orvos választó és választási jogát és végül az orvost a Kollégiumból kizárhatja.

Azok az orvosok, akik még nem tagjai a Kollégiumnak, 1940. április 15-ig felvételüket kérhetik és bemutatathatják gyakorlati engedélyüket.

1940. április 15. után nem folytathat orvosgyakorlatot az, aki nem tagja a Kollégiumnak.

akik 1939. folyamán, valamint 1940-ben a március 8-ig terjedő időig katonai összpontosításon voltak, 15 százalékos kedvezményben részesülnek. Ha valaki a fent említett összeget kifizeti, úgy tekintik, hogy 1940. március 8-tól visszamenőleg mindennemű adóját kiegyenlítette.

Azon kereskedők és iparosok, akik az amnesztiatörvény által biztosított kedvezményt igénybe akarják venni, április 30-ig kötelesek erre vonatkozóan nyilatkozatot beadni a pénzügyvizsgálatósághoz, anélkül azonban, hogy feltüntetnék azt, hogy milyen kihágást követtek el. Az esedékes összeget a pénzügyvizsgálatóság három hónap alatt hatja be.

Mindazon kereskedőket, akik nem élnek a fenti amnesztiát jogával és akiknél az ellenőrzések során megállapítás nyer, hogy 1940. március 8-ika előtt adókihágásokat követtek el, a pénzügyi törvényekben foglalt büntetéseken kívül külön 100.000 leltől 1.000.000 leig terjedő bírsággal sújtják.

Nem lép vissza az AMEFA a bajnokságtól

Társadalmi mozgalmat indítanak Arad egyetlen A.-divíziós egyesülete érdekében

Az aradi AMEFA sportegyesület helyzete igen élénken foglalkoztatja az aradi sportközönséget. Nem titok a sportközönség előtt, hogy az egyesület súlyos anyagi bajokkal küzdött már az idény kezdete előtt és ez a helyzet az idők múlásával, ahelyett, hogy enyhült volna egyre súlyosabbá vált. Hozzájárult ehhez az a tény is, hogy a csapat az utóbbi időben gyengébben szerepelt, sőt egy sorsdöntő mérkőzést itthon veszített el a rossz formát mutató együttes. A játékosok csupán pillanatnyi formahanyatlásnak tudják be a vereséget, ugyanakkor azonban a leghatározottabban bejelentették igényüket elmaradt fizetéseikre. A játékosok és az egyesület közötti anyagi nézeteltérés odáig fajult, hogy a keddi edzésen nem is akartak résztvenni az első csapat tagjai. Ennek alapján az a hír terjedt el a városban, hogy az AMEFA visszalép a nemzeti bajnokságtól és már a vasárnapi resital mérkőzésen sem jelenik meg.

Az AMEFA igazgatósága szerdán este gyűlést tartott, amelyen

a leghatározottabban állást foglaltak a bajnokságban való további szereplés mellett

és elhatározták, hogy a játékosok igényeit a lehetőséghez mérten kielégítik és ismét megteremtik a belső rendet az egyesületben. Vasárnap minden körülmények között felveszik a küzdelmet az UDR csapatával, sőt a nehéz mérkőzésen elért győzelemmel, vagy tisztes eredménnyel akarják visszaszerezni az aradi sportközönség bizalmát. Továbbá

ismét társadalmi akció révén akarják az egyesületet nehéz anyagi helyzetén átsegíteni és a közönség figyelmét fel akarják hívni

arra, hogy amennyiben az AMEFA is kiesne az A) ligából, vagy képtelen lenne küzdelmét folytatni, úgy aradi csapat nem játszhatná az ország sportlában évtizedek óta kivívott előkelő szerepét

és Arad közönségének sem volna alkalma érdekes és szórakoztató futballmérkőzéseket látni. Azt jelentené az AMEFA kiesése, hogy Arad teljesen kikapcsolódna mindennemű sporteseményből. A széleskörű akció — a vezetők szerint — meghozhatja a kívánt eredményt és ismét a régi erővel, de új győzelmek reményével indulhatnak az AMEFA a bajnoki küzdelmekben.

A magyar kormányzó repülőútja az árvíz sújtotta vidékek fölött

Budapest. Horthy Miklós magyar kormányzó tegnap délután Bonczos Miklós belügyi államtitkár, árvízvédelmi kormánybiztos kíséretében repülőgéppel körüljárta az árvíz sújtotta magyarországi vidéket. Kora délután indult el a repülőgép és először a Zagyva völgye felé, majd a Felső Tisza, a Hernád, a Laborca, Latorca vidékének tájékát repülte be. Ezután a Duna völgyét tekintette meg, majd a Szamos áradásának helyét kereste fel. Este felé a Tiszántúli belvizek irányában tért a kormányzó vissza Budapestre.

CORSO: Utolsó nap! 3. 5. 7-15. 9-15
„Bees dalol, Bees táncol”
Beli Finkenzzeller, Hans Moser, Theo Lingner, Paul Hörbiger. — Híradó

KAMARA SZINHÁZ

Csütörtökön és szombaton este 9 órakor:

„Péter”

Aszlányi Károly ragyogó vigjátéka

Légoltalmi próbariadót rendeznek — a közönség részvétele nélkül

Kipróbálják az riadószirénákat és a közvilágítás kikapcsolását

A városvezetőség mellett működő légoltalmi hivatal a város lakosságának tudomására hozza, hogy április 8-án, délelőtt 11 órakor, valamint este 9 órakor légoltalmi próbariadót rendez, ezúttal a közönség teljes kikapcsolásával. Több új riadószirénát szereltek fel a város területén és mivel új riadójelzéseket is vezettek be, a próba kizárólag az újítások gyakorlati alkalmazására szorítkozik. A délelőtt 11 órai riadó alkalmával megszólalnak az összes szirénák, de a lakosságnak nem kell a szokásos riadópróbát megrendeznie, senkinek sem kell visszavonulnia az óvóhelyekre, az élet fennakadás nélkül folyik tovább a városban. Este 9 órakor megismétlik a riadópróbát, most már a közvilágítás elsötétítésével. A lakásokban továbbra is megszakítás nélkül folyik majd az áramszolgáltatás, csak az utcákon alszik ki a rendes közvilágítás és csupán a légvédelmi kék égők világítanak majd. Ismételt hangsúlyozza a légoltalmi hivatal, hogy ezek a gyakorlatok a közönséget nem érintik és nem zavarják.

A hűstán napok váratlanul nagyarányú drágulást okoztak az aradi piacokon

Általános a panasz a közönség körében, hogy a maximális alól kivont élelmiszereket indokoltanul egyik napról a másikra — csupán a keresletre való tekintettel — aránytalanul megrágították. A tojás darabja például kedden mindössze 1.80 volt, szerdán, a hústalan napon, 2.30—2.40-ért lehetett csak tojást kapni. Ugyanez a helyzet a szárnyasoknál is. Amíg a többi hétközi napokon, a hústalan napok életbeléptetése előtt, a rántani való csirkét 60 leirt lehetett megvenni, addig szerdán 120—140 leibe került. A tyúk párja a múlt héten mindössze 140—160 lei volt, ma pedig 220—240 leirt kérték érte. A közönség így sokszor száz százalékkal megrágult szárnyas-árak miatt, kénytelen teljesen hus nélkül főzni.

A külvárosi házak adómenetessége

Az új törvény rendelkezéseinek pontos és részletes felsorolása.

Az április elsején életbelépett új törvényes rendelkezések értelmében teljesen mentesülnek a házádó alól azon külvárosi házak, amelyek kizárólag csak kézműves, műhely nélküli kisiparosok, köz- vagy magánalkalmazottak özvegy és árva tulajdonosok lakásait szolgálják. Ezek a házak a következő feltételek mellett mentesülnek az adó alól: a házakban csak két szoba, folyosó és konyha legyen és azokat csak lakás céljára használják, semmi jövedelmet ne hozzanak albertelbeadás által; a ház tulajdonosának adó alá eső évi jövedelme ne haladja meg a 24 ezer leirt; az adókerületnél feltüntetett évi bruttó jövedelme a törvényhatósági joggal felruházott városokban ne legyen több évi 6000, a megyeszékhelyeken évi 4000, míg a többi városokban évi 3000 leinél. A fenteműtött házak hátralékos adóját törlik.

Április 10-ig jelentendők be a cement, petroleum és fémáru készletek

Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli, hogy a cement, petroleum és fémáru új fogvasztási adójáról szóló törvény utasításai értelmében, mindazok a gyárosok, raktárok, nagykereskedők, kiskereskedők, kisiparosok, akik fenti termékeket forgalomba hoznak, vagy átdolgoznak, 1940. április 1-i árukészletükről, kötelesek kimutatást benyújtani a pénzügyigazgatósághoz, 1940. április hó 10-ig.

A bejelentések Arad városában a kivetési pénzügyigazgatóság, II. emelet 18. sz. szobájába nyújtandók be, a megyében pedig az illetékes adókerülethez, vagy szintén az aradi pénzügyigazgatósághoz.

Mindazok, akik a fenti határidőn belül nem tesznek eleget bejelentési kötelezettségüknek, az adóössleten kívül 1000—10 000 leirt terjedő pénzbüntetésnek teszik ki magukat, azok pedig, akik egyáltalában nem nyújtanak be kimutatást, vagy a valóságnak meg nem felelő adatokat vallanak be, az eltúlkolt adónak tiszteresével lesznek megbüntetve.

A tavasz minden divatkülönlegessége

a legújabb szín- és szövésmintákban
áll a hölgyközönség rendelkezésére

MEDREA divatáruházában
az Omescu-patika mellett.

Szerdán délután már ismét rendesen vágattak az aradi husiparosok

**Hatósági értekezleten elhatározták, hogy erélyes megtorlást
alkalmaznak munkabeszüntetés, vagy üzemessékkentés esetén,
mire a husiparosok közölték, hogy
nem lesz fennakadás a város husellátásában**

Az aradi husiparosok tiltakozása a helyi közigazgatás által életbeléptetett szállítási rendelkezés ellen nem vezetett komolyabb bonyodalmakra a város husellátása terén. Szerdán a hústalan nap miatt nem volt különösebben érezhető a husiparosok tartózkodása a vágástól, de

zsiirt már szerdán sem lehetett kapni,

bár erre nem vonatkozik a hústalan nappal kapcsolatos tilalom. Mivel a városvezetőség szerda délelőtt hivatalosan is tudomást szerzett a husiparosok állásfoglalásáról,

szerda délre értekezletet hívtak össze Vlad Alexandru tábornok, polgármester hivatalába és ezen az értekezleten résztvett Ionescu Iuliu dr. vezérfelügyelő, Aradmegye prefektusa, Ionescu S. Petre vezető főügyész, Bejan Romulus dr. és Riscutia Moise alpolgármesterek, valamint Brancoveanu Marin ezredes, főállatorvos.

Az értekezleten megvitatták a helyzetet, megvizsgálták mindkét álláspontot és azokat az intézkedéseket, amelyeket a hatóságok életbe kívántak léptetni a város husellátásának biztosítására.

Elhatározták, hogy az 1940. március 4-iki úgynevezett üzérkedési törvény 30-ik és 31-ik szakaszának vonatkozó intézkedései alapján járnak el, amelyeknek értelmében olyan esetekben, amikor valamely üzem munkáját a miniszterium előzetes jóváhagyása nélkül korlátozzák, vagy megszüntetik, 5000—500 000 leirt terjedő pénzbírság róható ki.

A határozatnak megfelelően távbeszélőn felkérték Reu Ilie dr. vezérfelügyelő rendőrfőnököt, hogy a szükséges ellenőrzést elvégeztesse és utasították a vágóhid igazgatóságát is, hogy ehhez az ellenőrzéshez támogatást nyújtson. Az értekezlet azzal ért véget, hogy a legerélyesebb rendszabályokat alkalmazzák. Alig távozott el a városháza épületéből Ionescu S. Petre vezető főügyész, amikor megszólalt a főpolgármester telefonja, a hivatalába éppen visszaérkezett főügyész közölte, hogy

a husiparosok bejelentették: megszüntetik az ellenállást és már szerda délután megfelelő mennyiségű élőállatot vágatnak, hogy csütörtökön elegendő hus- és hústermék kerüljön piacra.

A szerda délutáni vágás azért volt fontos, mert pénteken ismét hústalan nap lévén, csütörtökön nem működik a vágóhid. A városvezetőség tudomásul vette a közlést, amellyel az érdekes bonyodalmakkal járó ügy — egyelőre — lezárult.

Különben az aradi husiparosok annak közlésére kérték fel az Aradi Közlönyt, hogy a vágóhidon a következő díjakat fizetik a vágatás után: Szarvasmarha 306 lei (Timisoaran Temesváron 175 lei), növendékmarha 225 lei (150 lei), borjú 108 lei (80 lei), juh 36 lei (25 lei), bárány 24 lei (11 lei), sertés 184 lei (125 lei.) Ezenkívül külön kell leróni a bélyegilletékeket.

A prefektura tegnap az alábbi hivatalos közleményt hozta nyilvánosságra: Aradvárosnak a hus-ellenőrzésre és a husneműeknek a vágóhídtól a hentesüzletekig történő szállítására vonatkozó szabályrendelete, amely április elsején lépett életbe, ellenállást váltott ki a mészárosok körében és ennek következtében hiányzott a hus az aradi piacról. Miután a mészárosok e magatartása a város lakosságát érinti, a prefektura intézkedett, hogy a mészárosok újra vágjanak a törvényes rendelkezések és az érvényben lévő szabályrendeletnek megfelelően. Tehát a mészárosok azonnal árulni kötelesek meglévő készleteiket, hogy a husellátás legkésőbb szombatig térjen vissza a rendes keretek közé. (Pénteken hústalan nap lesz.) Ami a mészárosok sérelmeit illeti, dr. Ionescu Iuliu prefektus fogadta a husiparosok küldöttségét, amely emlékiratot nyújtott át a prefektusnak. Ezt az emlékiratot a helytartósághoz terjesztették elő határozathozatal végett, addig pedig felhívták a mészárosok figyelmét arra, hogy ne vezessék félre a lakosságot és tiszteletben kell tartaniuk a törvény rendelkezéseit, valamint a befogvasztás szükségességeit.

FORUM FILMSZÍNHÁZ.
TELEFONSZÁM: 20-10.

MA PREMIER!

Egy élmény, amire örökké emlékezni fog, mely aranybetűvel lesz megörökítve a film történetében. A XX-ik század legmonumentálisabb filmalkotása!

A Notre Damei toronyőr

Victor Hugo halhatatlan regénye után, William Dietrel rendezése
Charles Laughton és Maurren O'Hara-val

Új román hirdató a legújabbeseményekkel. Előadások 3, 5, 7-15, 9-30. Kedv. és szabadjegyek nem érvényesek

ARADI KOZLONY

c. e. f. on: 11-12. sürgöny cím: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

12 sz. évre ... 840 lei || Negyedévre 210 lei
6 sz. évre ... 420 „ || Fél évre 105 „

Védekeznek a piramisok

A hőmpölygő Nilus vize immár hatezer éve folyik el kulturált partok között. A sötét kontinens halálos sivatagába életet varázsoló barna folyó partja akkor hordta magában az emberi civilizáció kelleit, amikor még csak valahol a szumiok földjén gondolkodtak az emberek. Gondolkoztak és — túl a létfenntartásnak szükséges vadászaton és halászáton — teremtetek! A Nilus áldott gradásai által megtermékenyített föld lakói nem éheztek. Volt idejük a testen kívül a szellemmel is foglalkozni. Egyiptom évezredekkel ezelőtt olyan mérnököket, orvosokat, csillagászokat adott a világnak, akiknek alkotásai, megfigyelései még ma is csodálatosak és az évezredek homályából előcsillanva, ma is szilárd gránittalapzatát képezik a huszadik században ember tudásának.

A régi Egyiptom költői és meséserei. De a piramisok, az obeliszkok, a hebalzsamozott holttestek mellé helyezett papirusztekercsek ákombákomjal tanulmányos tesznek egykori létezéséről. És évezredek óta hűlő morzsolatja a sivatag pusztító homokvihara a halálatagon vígyázó szlinkszek testét. Megkopva bár, de mégis őrt áll. Évezredek soha el nem múló emléket őrzik.

Nagy Sándor és Kleopatra után ma nem a régi érdeklődéssel veszik körül. A kíváncsiság ugyan még egyszer fellépett az alexandriai könyvtár égésénél és a rozette-i kő megfejtése eseményszámba megy a tudományos világ berkeiben, de újat már nem képes mutatni Faruk király országa. Még ma is az egykori rabszolgák milliói véres munkájának és egykori mérnökök pompájának, időállóan megkonstruált alkotásainak kamatját fizetik. A gizeh királysírok. Nagy Sándor városa, a Nilus még mindig idegenforgalmat jelentenek. Még mindig szívesen állnak a piramisok alatt, ahonnan aegy ezer év tekint le rájuk.

Es ime: a múlt országa megcáfoltja jellegét. A körülmények parancsoló volta alkotásra kényszeríti a csendes országot. Még egyszer fellebb a tettvágy Isis és Osiris hazájában. Maginot-vonal készül a sivatag homokbuckái között. Az idők szele felkavarja az álomvilágban élő Niluspartot, ahol éppen úgy lehet félni a háborútól, mint a világ bármely más pontján. Az évezredek álom, téltenség, letargia megszűnik és újra működésbe lépnek mérnökök, munkások. Újra felélni a Nilus völgye, megmozdulnak a piramisok és a kavargó számuk Ramzesz szellemét röpíti a fellahok álmasuk felkeltésére.

Maginot-vonal épül Egyiptom és Líbia határán. Modern kultúránk minden körülményét eszközövé el látják, hogy céljának megfeleljen. Védj a mítoszaitól a piramisokat, az elmúlt évezredekét. De, ki tudja, mikor lepi be a sivatag homokja, mikor kerül a király-sírok sorsára, hány század, hány évezred után tárja fel a jövő egyik-másik régiségkutatója. Akkor bizonyára összetévesztik valami eltorzult temetkezési hellyel, ahol kideríthetetlen okokból, nem jól sikerült a balzsamozás, hiszen csak csontokat lehet látni.

A piramisok túl fogják élni az erődvonalatokat, abban bizonyosak lehetünk. Átélték megszámlálhatatlan veszedelmek idejét és a sivatag homokjánál semmi egyéb nem hatott rájuk. Csak az alexandriai világítótorony fénye csillog reszketőbben a Földközi-tenger tükörén, holdvilágos éjszakákban. Remegőn, féltékeny lo-pakodik a vizen és tekint a figyelő Nyugat, a háborgó Észak és a titokzatos Kelet felé. De a legtöbbször Dél felé néz. Amerre a piramisok vannak.

GELLÉRT LÁSZLÓ

— ZÜRICH ZARLAT: Páris 9.025, London 15.93, Newyork 445.75, Brüsszel 76.15, Milánó 22.52, Amsterdam 236.60, Berlijn 178.60, Szófia 5.50, Belgrád 10.00.

— Dragalina tábornok látogatása a prefektusnál. Dragalina tábornok Davidescu ezredes társaságában hivatalos látogatást tett április másodikán dr. Ionescu Iuliu prefektusnál.

— Értekezlet a prefekturán. Ma délután a vármegyei hatóságok megbeszélésre gyűlnek össze a helyi hatóságok. A megbeszélésen több közérdeklő kérdés kerül megvitatásra. Többek között a faellátás, a katonai összpontosítottak segítése, a megyei vásárok módja és főképpen a tavaszi vetéshelyzet megvitatása szerepel.

— Az Izvesztia feltűnő cikke a kelet-európai állapotról. Moszkvából jelentik: Az Izvesztia című lap feltűnő cikkben számol be a kelet-európai állapotról s megállapítja, hogy „nemcsak a régi nemesség, az intellektuális és a lengyel polgárság elégedetlen az új helyzettel, hanem a munkásság és a polgárság is”. A moszkvai lap egy különleges bizottság adataira támaszkodva azt állítja, hogy a helyi szovjet-hatóságok nagy mértékben felelősek ezért a helyzetért, mert hibásan értelmezték a „magánjavak kisajátításáról” szóló törvényt. Az Izvesztia szerint a helyi hatóságok túllépték hatáskörüket mert nemcsak a nagyipari és kereskedelmi vállalatokat sajátították ki, hanem a kisipari üzemeket is állami kezelésbe vették. Végül a lap annak a reményének ad kifejezést, hogy a jövőben az egyes vidékeket megkímélik a tisztviselők tulkapasaitól. (Jurnahul).

— Helsinkiben megnyílt a tőzsde. Helsinkiből jelentik: Három hónapi szünetelés után Helsinkiben tegnap megnyílt a tőzsde. Az eszt határok felé megindították a rendes vasúti forgalmat.

— Ez évben csak az országhatárokon belül közlekednek a magyar folyamhajózási társaság hajói. Budapestről jelentik: A magyar folyamhajózási társaság elhatározta, hogy hajói ebben az évben csak az országhatárokon belül közlekednek. A Dunagőzhajózási Társaság is beszüntette a személyforgalmat a Belgrád—Budapest—Ruscsuk vonalon. A hajóáratok beszüntetésének oka, hogy a jelenlegi viszonyok között súlyos akadályokba ütközik a nemzetközi személyforgalom fenntartása.

Lakatos Ottó rendfőnök.

plébános 75 éves

Lakatos Ottó dr. rendfőnök, szentszéki tanácsos, aradi plébános, az 1940-es esztendő tavaszán tölti be 75-ik életévét... Szombaton április 6-án lépi át örvendetes egészségben és szellemi frissességben a hét és fél évtizedes kort: 75 év. — amelyből több mint egy fél évszázadot Krisztus és a társadalom szolgálatában töltött el.

Arad ősz plébánosát a város minden társadalmi rétegében, felekezeti különbség nélkül szeretik: áldásos építőmunkássága, lelkipásztori működése és a szó legnemesebb értelmében vett keresztény. — vagyis a megbocsátás, a mindent magához ölelő — szeretet eszméjének terjesztése és ápolása miatt nemcsak a hívei, hanem mindenki tiszteli.

Dr. Lakatos Ottó rendfőnök, plébánost a szombati születésnapja alkalmából előreláthatóan a legmelegebb szeretet és hála megnyilvánulásokat ölelik körül. Arad ősz római katolikus plébánosa szellemi és testi egészségben örvendezhet munkájának és mindent átölelő szeretetének gyümölcse felett...

— Klein Gyula, a Hitelbank alelnöke, meghalt. Budapestről jelentik: Klein Gyula, a Hitelbank alelnöke, több nagy iparvállalat vezetője, tegnap este szívgyengeség következtében, 78 éves korában meghalt.

Fogyasszunk almát!

Vitaminusabb minden más gyümölcsnél, gyönyörű 1. osztályú különböző fajú uradalmi fajalma érkezett Fructarie

KOHN ELISABETA

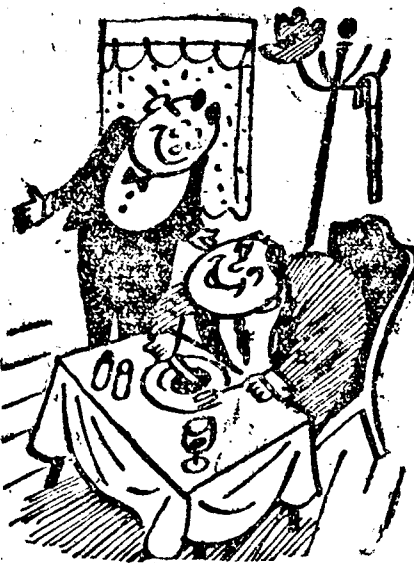
üzletébe. Arad, Strada Bratiano és

Iosif Vulcan sarok. Nyitva minden időben.

Ugyanoda szombaton friss banán érkezik.

— Kolerajárvány Kalkuttában. Kalkuttából jelentik: Az uccasprók sztrájkja következtében Kalkuttában kolerajárvány tört ki. Az első napon tíz személy hal meg.

Hustalan nnp

— Hát ez a bogár hogyan kerül ma megint az ételembe?

— Hja, kérem, legyekre nem vonatkozik a tilalom...

A Kereskedelmi Testület közgyűlése

Közöttük volt a hivatalos meghívót, amellyel az Aradi Kereskedelmi Testület elnöksége meghívta tagjait a vasárnap, április 7-én délelőtt 11 órai kezdéssel tartandó évi rendes közgyűlésre. Ezt a közgyűlést a szokottnál is nagyobb érdeklődéssel várják Arad kereskedői, akik a Testületben közösségi érdekeik védelmének erős várát bírák. A gazdasági életet gyökereiben átépítő új törvények és rendelkezések egész tömege a kötelezettségek és nyilvántartások új feladatai elől állította a kereskedőket. A közgyűlés alkalmával a felmerülő gyakorlati kérdések megbeszélésére és a helyes megoldások megállapítására. Ez a közgyűlés azonban egyidejűleg teljesen új tisztukart is állít a Testület élére a legközelebbi három év tartamára. Ertesztéseink szerint a közbizalom teljes egyetértéssel az elismeréssel körülvett eddigi elnökség és vezetőség mellett, mégis maga az elnökség járt el azért, hogy a gazdasági közelet egyik országos nevű kiválóságával erősítsék meg, másrészt pedig a választmányba a fiatal nemzedék minél több tagja bejusson. Érthető így a közgyűlés iránti fokozott érdeklődés. A napirenden egyebeként a szokásos jelentések és számadások szerepelnek. A gyűlés a Testület nagytanácsában lesz, Bulavardul Regina Maria 13. sz. alatt.

— Bucurestibe érkezett Surich volt párisi orosz nagykövét. Bucurestiből jelentik: Surich volt párisi orosz nagykövét tegnap Bucurestibe érkezett, ahonnan még a nap folyamán tovább utazott Moszkva felé.

— Magyarországra érkezett a jugoszláv földművelésügyi miniszter. Budapestről jelentik: Cubrilovics Branko jugoszláv földművelésügyi miniszter szerda reggel megérkezett Budapestre. A nyugati pályaudvar csarnokát jugoszláv és magyar zászlók díszítették. A fogadtatáson megjelent Teleki Mihály gróf földművelésügyi miniszter és Rasics budapesti jugoszláv követ, valamint a követség személyzete. Cubrilovicsal együtt érkezett Constantinovics tárcanélküli miniszter is és más előkelőségek. Csáky István gróf magyar külügyminiszter délelőtt kihallgatáson fogadta a két jugoszláv minisztert, Teleki Pál gróf miniszterelnök délelőtt kihallgatáson fogadta Cubrilovics és Constantinovics jugoszláv minisztereket. Cubrilovics földművelésügyi miniszter délután kihallgatáson jelent meg Horthy Miklós kormányzónál, aki a legmagasabb magyar kitüntetéssel, a magyar érdemrend első osztályát nyújtotta át a vendégnek.

— Társasvacsora az Astra-gyár aradi igazgatóság színterén. Az aradi Astra-gyár tisztviselői kara társasvacsorát rendezett Constantiu Popovici mérnök, az Astra aradi üzemének vezetője színterén abból az alkalomból, hogy igazgatóvá nevezték ki. A társasvacsorán több mint 100 tisztviselő, valamint dr. Romulus Cotioiu a NUF főnöke, dr. Cotioiu Romuald városi főorvos, valamint Lungu Stefan kapitány vettek részt. Több pohárköszöntő hangzott el — így Barbat Coriolan üdvözlőbeszéde is — amelyekre Popovici igazgató válaszolt.

— Kötelező a légóhalmi előadások látogatása. A városi közigazgatás kötelekében működő légóhalmi hivatal felhívja a közönség figyelmét arra, hogy feltétlenül szükséges a légóhalmi előadások látogatása, mert a legszigorúbb ellenőrzést gyakorolják, ha beigazolódnak, hogy a tanulóanyagok iránti érdeklődés el hanykul, vagy hogy bármilyen visszaélés történt az előadások kötelező látogatásának kijátszására.

— Dr. Szigeti Magda gyermekorvos ismét rendel. d. e. 9—11. d. u. 3—5 óráig, Str. Moise Nicoara 16.

— Az „Ordre” című lapról Magyarországon megvonták a postai szállítási jogát. Budapestről jelentik: A magyar kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a „Ordre” című francia napilapról megvonta a Magyarországon való postai szállítási jogát.

— A katonai körzetek lakóinak figyelmébe! A városvezetőség, illetve a városi légóhalmi hivatal az aradvárosi katonai körzetek lakóinak tudomására hozza, hogy az igazoló könyvecskéik láttaozási natáridejét május 1-ig meghosszabbították.

— Veszedelmesen árad a Zagyva. Szólnokról jelentik: A Zagyva Zagyváreknél ismét árad, az új áradás oka, hogy a Tápó erősen ontja magából a vizet. A Zagyva áradása következtében a hullámok a vasúti töltést ostromolják és közvetlen veszély fenyegeti a Szólnok—Budapest közötti vasútvonalat. Ennek a vonalnak Ujszász—Zagyvárekás közötti szakaszán tíz kilométer hosszúságban a vasúti töltést egy méterrel fel kell emelni, nehogy az ár elsodorja. Ötszáz vasúti munkás dolgozik éjjel-nappal a töltés-felemelési munkálatakon.

— Alkoholisták, akik gyomorhurutban szenvednek, elvesztett étvágyukat napi kb. 150 gramm természetes „Ferenc József” keserűvíz használatával következtében gyakran meglepő rövid idő alatt visszanyerik. Kérdezzé meg orvosát.

— Lelőtte szerelmét a nős udvarló. Két halálos áldozatot követelő szerelmi dráma történt vasárnap hajnalban Oradeán (Nagyvárad). A kettős tragédia áldozatai: Varga Erzsébet 19 éves varróleány és Fazekas Sándor 33 éves kömlives munkás. A férfi, aki nős ember volt, az őz óta gyakran felkereste Vargáék házáat és állandóan hangoztatta, hogy elváltik jelenlegi feleségétől és elveszi Varga Erzsébetet. Miután azonban törvényesen nem vált el a lány kiadta az utját. Előzőtti elkeseredésében a férfi vasárnap éjszaka rövid szóvalítás után a leány lakásán agyonlőtte Varga Erzsébetet, majd tettének elkövetése után maga ellen fordította a fegyvert. Mindketten azonnal meghaltak. A kettős tragédia széles körökben mély megdöbbenést keltett.

Vezetőválasztó közgyűlést tartott az aradi és aradmegyei Vendéglősök Szindikátusa

Közgyűlést tartott a Vendéglős Otthon is

Szerda délután nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi rendes közgyűlését az Aradi és Aradmegyei Vendéglősök Szindikátusa. A közgyűlést Comoti Adalbert alelnök nyitotta meg az Aradtól jövelevő Mohor Ilie elnök nevével, majd Horváth József alelnök emelkedett szólásra. Utána Todor Nicolae titkár mondotta el jelentését. A titkár jelentés részletesen ismertetette a szindikátus vezetőségének múlt évi eredményes munkásságát, amelyet a tagok érdekében kifejtett. Felsorolta a jelentős azokat a közbenjárásokat, amelyeket a szindikátus vezetősége eszközölt a vendéglősök részére sérelmes intézkedések visszavonására, vagy orvoslására érdekében, majd a költségvetés tételét sorolta fel és azt a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

A titkár jelentés után a közgyűlés jegyzőkönyvi közönetét szavazott meg Mohor Ilie elnöknek, Comoti Adalbert és Horváth József alelnököknek, valamint Todor Nicolae titkárnak azért az eredményes és önzetlen tevékenységért, amelyet a szindikátus és a tagok érdekében kifejtettek.

Comoti Adalbert ezután bejelentette a vezetőség lemondását és a közgyűlés újabb két évre az alábbi vezetőséget választotta meg: Elnök: Mohor Ilie, vezetőségi tagok: Comoti Adalbert, Horváth József, Lukács Lajos, Andreica Romulus, Kohn Vilmos, Messer Sándor, Kornett Vendel, Caracioni Dumitru, Caracioni Gheorghe, Miclos Ioan, Hagyo Jozsef, idős Popa Gheorghe, Nemeth Arpad, Vejiu Florin, Pecican Dumitru, Varga Ferenc, Finszter Ferdinand, Pecican Pavel, Renich Fidej, Pfau Ioan, Incze Geza. A tisztviselők beosztása a legközelebbi választmányi ülésen történik meg. Pótagoknak az alábbiakat választották meg: Baumann Sándor, Philip Albert, Hanca Coloman, Kabán Pál és Sauer Florian.

Müller Károly korelnök javaslatára a közgyűlés Mohor Ilie-t a szindikátus örökös elnökévé választotta. Comoti az új vezetőség nevében közönetet mondott az irányuk megnyilvánult bizalomért, majd a szindikátus közgyűlését berekesztette.

Ezután ugyancsak Comoti Adalbert elnökletével tartotta meg közgyűlését a Vendéglős Otthon is. Az elnöki megnyitó után Todor Nicolae titkár mondotta el évi jelentését, majd az ellenőrök jelentését olvasta fel és ismertetette az új költségvetést. A közgyűlés ezután egyhangúlag Comoti Adalbert elnökletével a régi vezetőséget választotta meg a Vendéglős Otthon élére.

A választás megtörténte után Horváth József meghátol ismertetette az új 2 százalékos nemzeti adomi illeték intézkedését, majd részletesen tájékoztatja az érdeklődőket a törvény végrehajtásának módjairól.

A légoltalmi cikkek árusításának feltételei

A városi MONT-iroda közli, hogy a légoltalmi cikkek eladásához a légügyi és tengerészeti minisztérium a következő feltételeket fűzi:

1. A társaságok tényleges vezetését olyan személy lássa el, aki jogilag egyéni céget vezethet.
2. Az egyéni cégek vezetőinek szükséges, hogy:
 - a) a kérelmező katonaviselt egyén legyen, továbbá megfelelően a légoltalmi törvény 8. szakaszában foglalt előírásoknak, vagyis legalább „10” osztályzatú légoltalmi kiképzésről szóló bizonyítványa legyen.
 - b) a cég be legyen jegyezve a törvényeszkönnél.
 - c) csakis olyan cikkekkel adhat el, amelyeket a légügyi és tengerészeti minisztérium jóváhagyott.
 - d) a légügyi és tengerészeti minisztérium által megállapított áron felül semmiféle más illetéket nem számíthat a hivatalos árakhoz.
 - e) a gázárcsok elraktározására szolgáló helyiség több emeletes épületben ne legyen a legfelső emeleten, továbbá a helyiség padozva legyen, az ablakokra jól záró függönyt kell szerelni. Maga a helyiség tökéletesen száraz legyen, hőmérséklete plusz 4 és plusz 20 fok között változhat.
 - f) a légoltalmi cikkek eladásával foglalkozó cégeknek be kell szerelniük az álcák méréséhez szükséges eszközöket.
 - g) a raktárhelyiségeket óvni kell a tűzveszedelmétől.
 - h) a légoltalmi cikkek eladására szóló engedélyt a légügyi és tengerészeti minisztérium illetékes ügyosztálya adja ki, a kérvényeket a tartományi MONT-irodákhöz kell benyújtani.

— **MEGSZÜNT A BÉCSI ROTSCCHILD-HÁZ.** Bécsből jelentik: A bécsi lapokban tegnap hirtetés jelent meg, amely szerint a bécsi Rotscchild-ház ügyeit az EF Nicolae et Comp. cég veszi át. Ez azt jelenti, hogy a Rotscchild-ház, amely 1820 óta áll fent, megszűnik és a hátramaradt üzleteket az EF Nicolae et Comp. ház fogja tovább irányítani. Az új vállalkozásban jelentős szerepet kap egy müncheni és egy berlini pénzintézet is.

— **Gyűlés indult Magyarországon az árvízszüntőtak javára.** Budapestről jelentik: A magyar képviselőház szerda délelőtti ülésén Szinnyey-Merse Jenő elnök megemlékezett arról a csapásról, amely Magyarországot érte az árvízzel. Köszönte, hogy Horváth Miklós kormányzó az árvízszüntőtak vidékei felett végzett repülőtúra után gyűlést összehívott. Intézkedett a magyar közönséghez. Végül indítványozta, hogy a képviselőház is járuljon hozzá a gyűléshez.

— **Az arad-micálacal (Mikélaka) római katolikus egyházközség** vasárnap április 7-én tartja az 1932. évi szomorú árvíz évfordulóját a szokásos évi sorrendben. Reggel 8 órakor szentmise, utána szentségiétel, 10 órakor ünnepi nagymise, melyet Manólvre Péter plébános, szentszéki tanácsos pontifikál, egésznap szentegimádás, este 7 órakor ünnepi liturgia, tartja Potenz József káplán majd utána szentségi körmenet indul a templomból a Hajós-vendéglőig, vissza. Micálaca nautá (Ujmikélaka) végéig. — Ezután visszatérve a templomba, Te Deum és szentségi áldás lesz. Az egyházközség vezetősége ezután is kéri az útvonal mentén lakókat és házak tulajdonosait, hogy a körmenet tartama alatt ablakaikat kijálgatani sziveskedjenek, hogy méltó keretet adhassunk a szomorú napra való emlékezésnek.

— **REJTVÉNYFEJTŐINK FIGYELMÉBE.** A „Tavaszi rejtvénypályázat” első fordulójában közölt rejtvények helyes megfejtéseinek közlésekor, a „Nem mondaná meg?”-sorozat 7., 8. és 9. számú kérdések megfejtéseket tévesen a „Többet észlel, mint crével” megfelelő megfejtéseit közöltük, melyeket a következőkben helyesbítünk: 7. Don Quijotte legyverhordozó! 8. Esztergomi érsek. 9. A veszettség kórokozójának felfedezője. Ismételt felhívjuk pályázóink figyelmét, hogy megfejtéseikkel együtt a „Pályázati szelvényt” pontosan kitöltve küldjék be, mert ha nincsen mellékelve, pályázatukat nem fogadjuk el.

— **Razzia.** Az aradi rendőrség büntügyi osztálya Marcu Viorel, a büntügyi osztály főnökének irányításával szerdára virradó éjszaka razziaát tartott. Az ellenőrző szemle során 15 személyt kísérték a rendőrségre. Többekről megállapítást nyert, hogy nincsen bejelentve az ingatlanoknyiba és ezért eljárás indul azon háztulajdonosok ellen is, akik a bejelentés nélküli személyeknek lakást adtak ki.

len- és pamu.vásznakal,
kimaradt aszlaineműeket lakasomon árusítom.
I. GRUNBERGER Moise Nicoara-u. 1. sz. I. em.

— **A magyar válogatott keret.** Budapestről jelentik: A magyar szövetségi kapitány a mai edzőmunka után a következő tizennégy főnyi válogatott keretet viszi Berlinbe és ebből a helyszínen állítja össze a németek ellen szereplő magyar válogatottat. Kapusok: Csikós, Tóth, hátvédek: Pákozdi, Kiss, Bíró, fedezetek: Király, Sárosi III., Balogh (Ujpest) és Dudás, csatárok: Kincses, Süttő, Toldi, G. Tóth és Kalocsay Sárosi György dr. lábrándulása miatt nem vállalta a játékot.

A Notre Damei toronyár

(Sajtobemutató a Forum-filmszínházban)

Ritkán rendítik meg az ember belsejét a fehér vászonra hulló fény sugarak. Hugo Victor halhatatlan remekművének jelenlegi filmváltozata azonban maradéktalanul mutatja az igazi filmművészet valódi velejáróit és olyan élménnyel gazdagít, amelynek emléke elhalványodhat, de el nem tűnhet soha. Ez a kritika nem emelheti és nem csökkentheti ennek a világoz diadalmasan bejárt filmnek értékét és megérdemelt sikerét. Nem emlékezzünk meg részletesen a grandiózus tömegjelenetekről, a keserűen hűsleges korrajz valószínűségről, hatásos jelenetek sorozatáról, Hugo Victor regénybeli elképzeléseinek hű tartalmi követeléséről. Fliszlunk Gutenberg és Kolumbus csodáit még fel nem ismerő kor lelkiületének mély és könyved film-ábrázolásán keresztül a Notre Dame tömb-toronyáig, ahol Quasimodó éli az emberi szörnyetegek életét, Charles Laughton alakítása mellett nem lehet elhaladni. Megrendítő. A sötét nézőtérben ülünk, tudjuk, hogy csak játék, ami előttünk leperog és mégis a lelkünk: kavarja fel a pupos monstrum. Az arca — ha egyáltalán arcnak lehet nevezni az elforzott szál, orr, szem, homlok összevisszaságát — olyan maszk, amely becsületére válna az egykori Lon Chaney-nek is. Egyébként a némafilmek Quasimodója és Charles Laughton között lényegbevágó különbség van. Lon Chaney féltelmes szellem-szörny volt a hangosfilm pupos toronyőre pedig — bár külseje még borzasztóbb, mint hírneves elődjé — mégis emberibb. Öröng, sir, nevet, szerelmes, vad, szelíd, egyszóval: ember. Tragikus hős, nyomorult, szenvedő ember Charles Laughton Quasimodója és mikor a film utolsó kockájában szürkére világosodik a Notre Dame katedrálisának távolodó sziluettje: már nem borzadunk a százados árkok között, Esmeraldáért zokogó pupos roncson. Megériünk és gondolatban vizsgálati szavakat suttogunk barangzástól megsüketült fülébe. Akik belül nemeselek, azokon nem látszik a pup, a torz arc és esillogón emelkedik ki a nemes lélek.

(G. L.)

SZÍNHÁZ

„PÉTER”

Az aradi Kamara Színház bemutató előadása

Az aradi Kamara Színház szerda este mutatta be Aszlányi Károly „Péter” című vígjátékát. A tragikus körülmények között fiatalon elhunyt kiváló magyar író darabja iránt hatalmas érdeklődés nyilvánult meg és ennek megfelelően zsúfolásig megtelt a nézőtér. A ragyogó tolu vígjátékíró nagyszerű darabja mindvégig kellemes szórakozást nyújtott. A változatokban gazdag és humorban bővelkedő darab egy dús, szeszadag család bűn útjára tévedt tagjának életét mutatja be. Péter váltót hamisít és családjá, hogy megmenesse a börtönbüntetésből, felbérli egy geológust, hogy az vállalja magára a hamisítást. Az ál-Péter, hogy szerénysorsú édesanyján segítsen, elfogadja az ajánlatot Börtönből való kiszabadulása után nyaralni hívják és megismerkedik egy csinos nővel, akibe szerelmes lesz. Ekkor azonban riválisa jelentkezik, a váltóhamisító személyében. A „párbaiból” a geológus kerül ki győztesként. A nő főszerepet Harmath Jolán alakította színes, művészi játékkal. „Péter” szerepében Mészáros Béla aratott sikert, míg az ál-Péter szerepét Lenkey István játszotta. Felhő Ervin a családott szerelmes személyné alakította. Játékával sok derűségeket rejtett Nagyszerű volt még Gömöri Emma és idősebb Szendrev Mihály is, akik ugyancsak a jelentős részben járultak hozzá az est sikeréhez. Jávör Alfréd a szokott jó volt. A gördülékeny előadást Mészáros Béla rendezte.

Tegnap volt

a „Péter” bemutató előadása

Szerdán este zsúfolt ház és lelkes taps mellett mutatta be a Kamara Színház Aszlányi Károlynak a fiatalon meghalt kiváló vígjátékírónak utolsó darabját, a „Péter”-t.

A vastapsokkal sűrűn megszakított előadáson az együttes minden tagja, Harmath Jolán, Gömöri Emma, Ágai Margit, Angyal Lilly, Felhő Ervin, Mészáros Béla, Jávör Alfréd, id. Szendrev Mihály és Lenkey István méltán megérdemelte a zajos letetsznyilvánítást, mert tökéletes és hibátlan, gördülékeny előadásban vitte színre az író elképzeléseit, a holnappal nem tördő az életet habzó ember típusáról.

A „Péter” egyelőre csütörtökön, szombaton és vasárnap van a színház műsorán. Jegyek valamennyi előadásra válthatók a színházi pénztárnál.

A Kamara Színház műsora:

Csütörtökön este 9 órakor: „Péter”. Aszlányi Károly hallatlanul szellemes vígjáték. Főszerepben: Harmath Jolán, Gömöri Emma, Ágai Margit, Angyal Lilly, Felhő Ervin, Mészáros Béla, id. Szendrev Mihály és Lenkey István.

Szombaton este 9 órakor: „Péter”. Aszlányi Károly vígjáték.

A bérnépkocsik külön miniszteri engedély nélkül is szállíthatnak személyeket egyik városból a másikba

A közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében ideiglenes lejjel, addig, amíg a gépjárműekkel való személyszállításról szóló törvényt módosítják, a bérnépkocsik 1940. április elsejéig hatállyal külön miniszteri engedély nélkül is közlekedhetnek az országúton, azzal a feltétellel, hogy az autó vezetőjén kívül legfeljebb három személyt szállítsanak. A bérnépkocsiknak flos menetrend szerinti járatokat lebonyolítani, a miniszteri engedély nélküli szállítás lehetősége tehát csak az alkalmi fuvarokra vonatkozik. Azokat a bérnépkocsitulajdonosokat, akik a fenti rendelkezéseket megszegik, forgalmi engedélyük egy hónapra való visszavonásával büntetik. Az ellenőrző szervek kimutatást vezetnek majd arról, hogy a bérnépkocsik hány városon kívüli fuvart bonyolítanak le.

Olyan esetekben, amikor alkalmi szállítások esetében három személynél többet szállítanak, ezt a szállítást a közlekedésügyi minisztérium, vagy pedig az országúti szolgálatok által kiállított engedélyvek alapján bonyolíthatják le és ilyen esetekben le kell fizetniük a gépjárműekkel való közlekedésről szóló törvény 10. szakaszában foglalt illetéket az összes utasok után.

— Budapest I. számú közkezdence Anita Best, amerikai „song”-fenomén, aki dalaival és egyéni stílusban előadott jazzátirataival elragadtatta az Ország-ház—Grill közönségét. Műsora amely a legújabb film-dalokból és jazz-számokból áll, szívhezszóló melodáival zsúfolt házat vonz esténként. De nemcsak a pódiumon, hanem a rádióban lemezekről is igen gyakran halljuk a legfrissebb számait, a „hot”-jazz kedvelők nagy öröme. A „Solitude” című dala bus néger melódiájával Harlemet juttatja eszünkbe, míg „hot”-jazz-átiratai között, még csárdás is akad. Aki csak egyszer meghallgatja dalait, megérti, hogy miért vált Budapest kedvencévé Anita Best.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

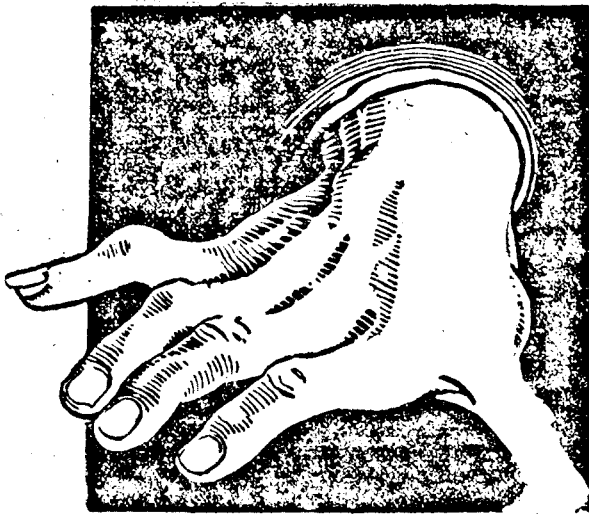
HAJÓS gyógyszerár, Bulev. Regina Maria 8.

KAIN gyógyszerár, Calea Banatului 1.

NIEDERMAYER gyógyszerár, Str. Gojdu.

Reumája eltűnik,

ha Urodonalt szed, mert ezen fájdalmak okozója, ami a vérkeringési zavarral jár, nem tud annak ellenállni. Kitakarítja a szervezetből a húgysavat, amelynek a felgyülemzése idézi elő a: gúttát, köszvényt, gerincfájást és melyek többek között a reumatikus fájdalmaktól eltorzított végtagokat, valamint a hátgerinc izületeit is megtámadják. Elég, ha esténként egy kávéskanállal, kevés vízben, bevesz. A véredények egészségesek lesznek, ha ezen kurát minden évszakban ismételni fogja.

URODONAL

legyőzi a vérkeringési zavarokat

KAPHATÓ GYÓGYSZERTARAKBAN ÉS DROGÉRIÁKBAN.

CHATELAIN KÉSZÍTMÉNY, MEGBIZHATÓ MARKA

SPORT KÖZLÖNY

**Eichner Ottó, a svájci futball vezére
a közép- és keleteurópai labdarugásról és annak
időszerű kérdéseiről**

Az Aradi Közlöny számára Budapesten nyilatkozott a svájci futballkorifeus

Eichner Ottó, a svájci futballszövetség elnöke, a koradélelőtti órákban fogad a margitszigeti Palatinus szálló halljában. A millió kivételesen inkább érdekes, mint szép, ugyanis a Duna előző éjjel orvul befört a szigetre s a szálló vendégei reggel a küszöbről egyenesen beléphettek az árvízbe. Eichner azonban hihetetlen magas terméssel nagyon megnyugtatóan hat az egyre emelkedő vízár közepén, mint aki képes volna góliát vájlaira emelni az egész szállodát s áticipelni a megdagadt folyón a pesti oldalra. Kevésbé szögletes arca, mintha még ehhez a hatalmas testhez is aránytalanul nagy lenne. Ebből a nagy darab arcából azonban csodálatos báj és jóakarát sugárzik, ami a vele beszélőt első szóra meghódítja. Külsejében van valami tanáros jelleg, modora csendes, véleményében nagyon szerény. Többnyire olaszul beszélünk, csak néha cseréljük át a szót németre.

Eichner kérésünkre elmondja, hogy már 1913 óta buzgólkodik a szövetségben úgyis, mint tényleges sportoló, úgyis, mint szervező. Tizenegy éve a szövetségnek elnöke.

A szövetség belső életéről, a régi és a mai svájci futballról a következőket mondja:

— Bizony, még a mai napig sem készítettünk statisztikát arról, hogy hány csapat működik a mi kicsiny birodalmunkban. De talán ez nem is olyan fontos. Arról tudok, hogy tizenkét ligacsapatunkon felül még akad 7—8 olyan együttes, mely számottevő klasszist képvisel s mintegy 80—90 komoly játékos neve közismert. Nálunk mindenki amatőr. Erre a szövetség és a FIFA is ügyel, de ha ezt nem tenné, akkor sem lenne professzionista svájci futbaljista. A játék nálunk csak játék és sport, amit mindenki üzhet, akinek erre képessége és kedve van. Kivétel nélkül minden játékosunk napközben saját mestersége gyakorlásával elfoglalt ember. De a mérkőzések után az egyesületek a törekvő játékosokat szívesen jutalmazták meg 1—20 frankkal. A jutalom azonban sohasem lehet annyi, hogy abból valaki megéljen. De többet, még ha akarna, sem fizethetne az egyesület, miután nincs jelentősebb bevétel. A nemzeti bajnoki mérkőzéseken átlagosan 2000 ember szokott megjelenni. Ez, azt hiszem, sok mindent megmagyaráz. A

svájci népet ma elsősorban a gyomra és a munkája érdekli. A szórakozásai közül első helyen szerepel a színház, azután jön a film s csak a végén következik a sport. Ennek ellenére is a svájci futballélet fejlődik, mert amikor először voltam elnök, még bizony nagyon gyerekpőben járt. Futball-hegyzetünk állandóan javul, két éve azonban lényegesen megváltozott. Az angolok játékát ugyan ma is a legjobbnak tartjuk minden nemzet futballjával szemben, de az angoloktól importált W-formációval felhagyunk. Csapatunk egyéni szisztémát játszanak s az a törekvésük, hogy a ml-

nél tökéletesebb összjáték keretén belül kelő időben ismerjék fel az előnyös helyzeteket, igyekezzenek azokat kihasználni. Ellenkezik ez a német játérendszerrel, mely összjátékot csinál, de sohasem veszi figyelembe a kínálkozó eredményalkalmakat s ezért rosszak. Az osztrákok karrierje, ugylátszik, befejeződött. Az ő rendszerük szintén nem volt szerencsés, mert mindent a középfedezetre építettek, aki viszont halfársait játszotta meg. Az olasz célfutballal szemben az igazi játékmódor használatlan volt. Letörésükhöz most egyéb okok is hozzájárultak s a cseheket is az elbukás veszélye fenyegeti. A jengyel futball, mely jól indult, most megszűnt. A magyarok futballrendszerét tartom a mienkhez leginkább hasonlítóknak s egyszersmind követésemelő példának is. Gidófalvy dr. kezében, azt hiszem, nagyon jó irányítás lesz a magyar labdarugójátéknak. Számunkra nagy fáradságot jelent ma egy magyarországi mérkőzés, de igen szívesen hozunk meg minden áldozatot, hogy Magyarországgal a sportérintkezést minél intenzívebbé tegyük. Jugoszlávia és Románia sportja az utóbbi években nagyon lendült s azt hiszem, nem tévedek, ha azt állítom, hogy a középeurópai magas futballjáték szempontja Magyarország vezetésével felénk fordul majd el. De azért nagy hiba volna, az olasz futballt eltemetni. A svájciak jó eredményei ellenére is állítom, hogy az olasz futballsport nem hanyatlott — viszont a svájci sem javult, helyesebben mondván, a 2 év előtti nívót tartja. Az olasz csapatok ma is nagyon jók, csak a válogatott nem állja meg a sarát, miután a különböző csapatok összeszokott nagygárdái már kiöregedtek. De az utánpótlás nagy tömegben jelentkezik már, akár csak nálunk, ahol szintén a fiatalság ural minden pozíciót.

Sajnos, egyelőre gondolni sem merünk arra, hogy Magyarországon, Olaszországon s majd később Franciaországon kívül ebben a szezonban más nemzetbeli válogatottal is játszunk. A jugoszláv válogatott csak akkor kerülhet szóba, ha például Magyarországról hazatérőben vagyunk. Bucurestiben képtelenek vagyunk vendégszeretpenni, mert egyetlen mérkőzés egy hetünket venne igénybe. Szlovákiával hasonló a helyzet. Szó sem lehet arról, hogy Pozsonyba elmenjünk. Ezzel szemben mindenkit örömmel látunk vendégül Svájcban — ha eljönnek hozzánk. Akik azt mondják, hogy a svájci válogatott meglátogatja majd a kontinens egyéb országait is, azok — fantáziáltak és nem értenek a futballhoz.

Egyébként csapataink kondíciója sohasem volt jobb, mint ma. Játékosaink ugyanis csaknem kivétel nélkül katonák, akik egy héten hat napot nem dolgoznak, hanem ahelyett treníroznak, hegyet másznak, futnak, sielnek, sőt minden nap futballoznak is. Vasárnap azonban hazaengedik őket, hogy otthon futballozzanak. A svájci labdarugásnak tehát nem árt a háború — addig semmi esetre sem, amíg katonáink rendszeresen futballozhatnak. Sajnálom, hogy sok más nemzet futballsportjával kapcsolatban nem mondhatom ugyanezt.

Az interjunak vége s Eichner nagy léptekkel siet a lépcsőig, megnézni, meddig emelkedett a víz. Kíváncsi tekintete elárulja, hogy a futballon kívül néha még más is érdekli. **Kalotai Gábor**

A B.-liga csoportbajnokságának kérdése dőlhet el vasárnap a Gloria—Mica mérkőzésen

Morar Teofil dr. vezeti a mérkőzést

A nemzeti bajnokság B) csoportjának második alosztályában vasárnap a legnagyobb jelentőségű mérkőzés Aradon kerül lebonyolításra: a Gloria a bajnokjelölt Mica együttesét látja vendégül. A már közölt műsor egyébként a következő:

Gloria—Mica
Kinizsi—CFR Simeria
Vulturii—Jiul
Minerul—Electrica

Aradon tehát a Gloria a bajnokjelölttel csap össze a pontokért és a Mica, amely multvasárnap Lupenben (Lupény) vereséget szenvedett, okvetlenül javítani szeretne. Ebbe természetesen a Gloriának is lesz beleszólása és ha a játékosok teljes erőbedobással küzdenek majd, úgy a kétségtelenül hullámvölgyben lévő Mica ellen a győzelem sincs kizárva. A mérkőzést Morar Teofil dr. fogja vezetni. Az őszi eredménv 4:0 volt a Mica javára.

Timisoaran (Temesvár) a Kinizsi a CFR Simeria csapatát látja vendégül és a honi csapat győzelme valószínűbb, bár a vasutasok lelkesedése egy esetleges meglepetést is lehetségessé tesz. Összel a Kinizsi nyert 2:1 arányban.

Lugojon (Lugos) a hétről-hétre sikeresen szereplő Vulturii és a Jiul mérkőznek meg és a hazai pálya előnye a Vulturii győzelmét teszi valószínűbbé. Mindenesetre nagy küzdelem várható és a gólarány nem lesz meggyőző. Az őszi meccset a Jiul nyerte 3:1-re.

Lupenben (Lupény) a Mica-verő Minerul a bajnokság másik esélyesét az Electricat kapja ellenfelnek és nem lehetetlen, hogy a Minerulnak sikerüljön az Electricat is legyőzni. Hatalmas küzdelem várható, amelynek kimenetele teljesen nyílt. Összel az Electricának sikerült győznie 2:1 arányban.

O A MADISON SQUARE GARDENBAN Finnország újjáépítése javára fedett pályán atletikai versenyt rendeztek, amelyen a 3 mérföldes futóversenyen Rice 13. p. 53.3 mp.-re javította meg Ritola 13. p. 56.2 mp.-es eddigi legjobb fedett pályaveredményét.

O Rubint magyar bíróról ez a bucaresti-i lapok bírálata: „Egész idő alatt kezében tartotta a mérkőzést. Nem tűrt meg egyetlen kilengést, tökéletes tekintéllyel büntetett és mégis mintha a pályán sem lett volna. Pfütznern után a legjobb bíró, aki Bucarestben mérkőzést vezetett.”

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi pénzügyigazgatóság kérésére:

Junius 30-ig meghosszabbították a régi magyar törvények alapján működő italmérési engedélyek érvényét

A másoknak már odaitélt, vagy létszámfölötti italmérésekre nem vonatkozik az új rendelet

A múlt év december 7-ikén a pénzügyminiszterium, mint ismeretes, rendeletet adott ki, amely úgy intézkedett, hogy a régi magyar törvények alapján működő összes fajusi italmérések 1940. március 31-ikén megszűnnek és csupán azok maradnak érvényben, amelyeket a mostani szesz-törvény alapján nyilvános árverésen szereztek meg az új bérlok, vagy pedig a széktartóságok mellett működő „speciális bizottság” ítélte oda a kérvényezőknek. Ez a rendelet, amely Ardealban (Erdély) többszáz egzisztenciát érint, különböző értelmezések miatt sok zűrzavart okozott és igen sok helyen az érdekeltek elvesztették a határidőt, amelyen belül engedélyeik meghosszabbításáért folyamodhattak. Arad megyében és másutt is, március utolsó napjaiban igen sok italmérési engedélyt adtak vissza. Az aradi pénzügyigazgatóság erre való tekintettel a régi italmérési engedélyek érvényének meghosszabbítását kérte.

Ez a kincstár szempontjából is hátrányos helyzet indíthatta az állami szeszjövédék vezérgazgatóságát arra, hogy 1940. március 30-ikán 140.729. szám alatt a következő rendeletet intézze a pénzügyigazgatóságokhoz, az ardeali és bánási fajusi italmérések működésének meghosszabbításáról:

Hivatkozással 1939. december 7-ikén kelt 86.379. sz. rendeletünkre, van szerencsénk értesíteni, hogy a M.A.T. kereskedelmi ügykezelősége 1940. június 30-ig meghosszabbítja a szeszitalokkal való kereskedelem jogát a következő italmérési kategóriák részére, melyek engedélyelt az 1938. június 16-iki törvény hatása alatt semmisítettek meg:

1. Azok az italmérők, akiknek az italmérését

nem tüzték ki árverésre és nem itélték oda véglegesen idegen személyeknek.

2. Azok az italmérők, akiknek az italmérése helyébe a tartomány mellett működő speciális bizottság nem adott véleményezést az engedély más személy részére való átadása érdekében.

3. Azok az italmérők, akik jelen rendelet megérkezésekor katonai összpontosításon vannak, még akkor is, ha italmérésük más személy részére való átadását a tartomány speciális bizottsága már véleményezte volna.

Mindezek az italmérők április 30-ig be kell, hogy fizessék az áprilisi évnegyedre járó italmérési engedélyilletéket és községi bérösszeget.

Nem vonatkozik a fenti meghosszabbítás a következő italmérőkre, akiknek az italmérése tehát 1940. március 31-én végleg megszűntnek tekintendő:

1. Azok az italmérők, akiknek az italmérését már árverezték és más személyeknek ítéltek oda.

2. Azok az italmérők, akik nincsenek katonai összpontosításon és a tartományi speciális bizottság már véleményt adott, hogy az italmérésükre más személyeknek adják ki az engedélyt.

3. Azok az italmérők, akiknek az italmérése létszám fölött van a község lakosságának számát arányában, mint ahogy a szesz-törvény 178. szakasza előírja.

A rendeletet B. Gadea vezérgazgató és N. Stanescu igazgató írta alá.

Új rendelkezések a hátralékos adók kedvezményes kiegyenlítéséről

Milyen feltételek mellett egyenlíthetők ki a régi adótartozások

A Monitorul Oficial április elsejei száma közli a régi adótartozások kedvezményes kiegyenlítéséről szóló törvényt. Ennek értelmében az 1934. április elseje előtti állammal szembeni tartozások, 1940. év szeptember 30-áig a következőképpen egyenlíthetők ki: 10 százalék készpénzben és 20 százalék 1935. évi 3 százalékos konszolidációs kötvényben, vagy pedig adóbonokban. A fennmaradó 70 százalékot és kamatokat örlik. Ugy a konszolidációs kötvényeket, mint az adóbonokat névértékükön számolják el.

Az állammal szembeni azon adósságokat, amelyeket ilymódon leszállítottak, kompenzáció révén is ki lehet egyenlíteni az állammal szemben és ugyancsak 1934. április elseje előtti követelésekkel, függetlenül attól, hogy a követelések személyiek, vagy pedig átruházás útján jutottak hozzájuk és függetlenül attól, hogy a követelés ugyanabból a költségvetési évből származik, mint a tartozás. Abban az esetben, ha valamely adós az 1934—35-ös költségvetési év előtti időből származó tartozását kiegyenlítette 1940. április elsejéig és csak a kamatokkal tartozik, mentesül a kamatok kifizetése alól. Ezt a mentesítést azonban kérni kell.

Az 1934—35—1939—40-es költségvetési évekől származó állammal szembeni adósságok csak a következőképpen egyenlíthetők ki: készpénzzel, az azonos költségvetési évekből származó állammal szembeni követelésekkel, függetlenül attól, hogy azok személyiek, vagy pedig átruházás útján keletkeztek és végül: olyan leírás által, hogy azonos természetű adóknál a következő költségvetési években (kivéve az 1940—41-es évet) többletet fizettek ki. A pénzügyminiszterium leszállíthatja a hátralékos adó kamatait az adózók anyagi helyzetéhez arányítva, abban az esetben, ha ezek kötelezettségét vállalnak tartozásuk teljes kiegyenlítésére, a pénzügyminiszterium által esetről-esetre megállapítandó részletek mellett.

A kihágásokból származó 1934. április elseje előtti bírságok a következőképpen egyenlíthetők ki: 1940. szeptember 30-ig 2 százalék készpénz, 5

százalék 3 százalékos konszolidációs kötvényekben vagy pedig adóbonokban. A vám, a szesz-törvény és a fogyasztási adókról szóló törvény ellen 1934. március 31-ig elkövetett kihágásokból származó bírságok 5 százalék készpénzzel és 20 százalék adóbonnal, vagy 1935. évi konszolidációs kötvénnyel egyenlíthetők ki.

Az 1934. április elseje után elkövetett kihágásokból származó bírságok ugyancsak kedvezményes módon egyenlíthetők ki készpénzzel, abban az esetben, ha a tartozások kifizetése 1940. június 30-ig megtörténik. A kedvezmények a következők: 50 ezer leig terjedő bírság esetében 2 százalék fizetendő ki, 50.001—100 ezer leig terjedő bírság esetében 3 százalék, 100.001—500.000 leig 5 százalék, 500.001—1 millió leig 8 százalék, 1—5 millió leig 9 százalék, 5—10 millió leig 10 százalék, 10 millió leig felül 15 százalék.

Mindezek a könnyítések az egyenesadótörvény, a helyegytörvény, a forgalmiadótörvény, a látványossági adótörvény, az autómobil-törvény, valamint a fogyasztási adótörvény alapján kivetett bírságokra vonatkoznak. A szesz-monopolitörvény, a zoharin, valamint a vámtörvény alapján kivetett nem büntető jellegű bírságok esetében a fenti kulcsokat 10 százalékkal emelik.

A fent említett kedvezmények azon kihágási jegyzőkönyvekre vonatkoznak, melyeket már jóváhagytak, vagy amelyek a jelen törvény megjelenésénél idején olyan hatóságoknál voltak már iktatva, amelyeknek jogában áll azoknak jóváhagyása. Ugyancsak vonatkozik a kedvezmény a bírság előtt lévő kihágási jegyzőkönyvekre is, ha azokban jogerős ítélet nem hangzott el. Kivételt képeznek azok az esetek, amikor a jogerős ítélet az adós távollétében hozták. Az utóbbi esetben a fenti kulcsokat veszik alapul, de a bírság összegét 25 százalékkal emelik. Azok, akik 1939. február elsejétől eltelt időben katonai összpontosításon vettek részt, vagy pedig jelenleg is összpontosításon vannak, a fentiekben megállapított összegek felét fizetik.

Április 1-i hatállyal emelkedtek a monopol szesztermékek árai

A monopolizált szesztermékek után csak a kiskereskedői forgalomban kell leróni a 2 százalékos nemzetvédelmi illetéket

Április elsejei hatállyal — a szeszmonopol vezérgazgatóságának közlése értelmében — a monopolszesz, valamint a monopolizált szesz italok ára is lényegesen emelkedik. Ennek a közlésnek értelmében a kilencven fokos monopolszeszt a vendéglős korcsmáros, illetve kicsinybeni eladó a szeszelosztótól üvegben literenként 129.50 leiert kapja és 136 leiert adja el (az eddigi ár 110 lei volt.) A negyven fokos monopolszeszt a kicsinybeni eladó literenként 50.50 leiert kapja (eddig 49.50 lei) és 54 leiert adja el (eddig 44 lei). A 30 fokos monopolszeszt a kicsinybeni eladó 42.50 leiert kapja (eddig 32.40 leiert) és 48 leiert adja el (eddig 36 leiert.) A 40 fokos monopolszeszt a kicsinybeni eladó 56.50 leiert kapja és 64 leiert adja el (eddig 48 leiert.)

A 86 fokos denaturált szesz ny kicsinybeni eladási ára 36 lei literenként (eddig 32 lei.)

A fenti árútlékek esetében az új 2 százalékos rendkívüli nemzetvédelmi illetéket csak akkor kell leróni, amikor az árut a kicsinybeni eladó közvetlenül a fogyasztónak adja el. Így tehát sem a szeszelosztó, sem pedig a nagykereskedő a 2 százalékos illetéket nem számítja fel.

A szeszelosztóknál és a nagykereskedőknél a pénzügyigazgatóság közegei az április elsejei készletről jegyzőkönyvet vesznek fel és a régi és új ár közötti különbséget ezek április 30-ig le kell fizessék.

A további árak a következők: Likőr- és rumgyártás céljaira szükséges finomított szesz dekaliterfokonként 12.85 lei, illatszervárok részére szükséges denaturált szesz 8.75. kórházak, laboratóriumok részére szükséges szesz 5.20 lei, kloroformmal s formollal denaturált szesz kórházak és laboratóriumok részére 4.70, magánkórházak részére szükséges finomított szesz 8 lei, kloroformmal s formollal denaturált szesz magánkórházak részére 6.60 lei, kénész éter készítéséhez szükséges szesz 5.20 lei, terpentinnel, ricinussal, formollal, shellackkal denaturált szesz, amelyet ipari célokra használnak 5.20, gyógyszergyárak részére szükséges denaturált szesz 7.50.

= A CFR hivatalos valutaárfolyamai április hónapra. A CFR vezérgazgatósága rendeletet adott ki, amelyben a vasúti pénztárak számára április hónapra a következő hivatalos valutaárfolyamokat állapította meg: Arany svájci frank 74.97 lei, angol font (papír) 916.78 lei, palesztinai font 917.86 lei, egyiptomi font 940.14 lei, dollár 227.79 lei, svájci frank 51.19 lei, francia frank 3.47 lei, holland forint 120.96 lei, belgas 38.80 lei, török líra 133.30 lei, olasz líra 7.53 lei, márka 52.50 lei, pengő 28.35 lei, svédkorona 36.22 lei, pezeta 20.29 lei, escudo 5.65 lei, cseh- és szlovákkorona 5.01, leva 1.76, dinár 3.20, dramma 1.70, zloty 19.95. A fenti árfolyamok április 1-től visszavonásig érvényesek.

= A hítes könyvelők aradi testületének új vezetősége. A munkügyi miniszter a hítes könyvelők aradi testületének élére a következő új vezetőséget nevezte ki: G. Esanu, I. Teodorivici, Traian Nichita, Virgil Matusoia, I. Murgau, Traian Mircu, Alexandru Zbegan. Felügyelőbizottság: I. Liviu Fratila, A. Petrovici, Mihai Caraneantu.

Köszönetnyilvánítás.

Kubelkáné. Vas. Anna, családja nevében is hálásan köszöni a drága édesapja.

dr. Vas Sándor

elhunyta alkalmából fejéje irányuló részvétet, a temetésre küldött gyönyörű koszorúkat, csokrokat, páratlan szépségű gyászbeszédet, kedves leveleket és látogatásokat. Meghatottan értékeli a nem kevés kezdeményezést, amely a megboldogult ritka érdemeit síremlékkel óhajtja megörökíteni és Isten áldását kéri az áldozatkész jó emberekre, akik hozzájárulnak a fennkölt terv mielőbbi megvalósításához.

Legújabb jelentéseink:

Német jelentés a Scapa Flow elleni támadásról

Berlin. (Rador). A német hivatalos jelentés a következő: A nyugati arcvonalon helyenkénti élénkebb felderítő tevékenység volt. Április 2-án a német léghaderő folytatta felderítő repüléseit az angol partvidéken egészen a Shetland szigetekig, valamint Kelet-franciaország felett. Az egyik német repülőgépnek a tengeren kényszerleszállást kellett végezni, három angol repülőgéppel folytatott légiütközet után Ennek a repülőgépnek a személyzete gumicsónakon megmenekült. Az este folyamán a német légi erők újabb támadást intéztek a Scapa Flowban levő angol tengeri egységek ellen és bár a légvédelem hevesen működött, mégis több angol hajót megromgáltak a német repülők. A nyugati arcvonalon 3 ellenséges repülőgépet megromgáltak és 2 német repülőgép nem tér: vissza.

Páris. A francia hivatalos jelentés szerint nem történt semmi különös esemény.

London. (Rador). A Saar arcvonal felett kedden délelőtt az angol-német repülőgépek között összeütközés folyt le. Ennek során az angolok két német repülőgépet lelőttek és egy angol repülőgép harcoképtelené vált és ennek vezetője ejtőernyő segítségével föl-

det ért. Az északkeleti angol partok mentén szerdán délelőtt az angol repülők ugyancsak lelőttek egy német repülőgépet. Valószínűleg ezzel függ össze az a berlini jelentés, amely szerint a német repülők szerdán délben megtámadták angol kíséretben levő kereskedelmi hajókat.

Az elmúlt 24 óra alatt a légicsaták fokozódtak, Yorkshre keleti partjai mentén szerdán lelőtt német repülőgép az 51-ik gép volt, amelyet az angolok a tenger partjain lelőttek. Ezen túlmenően 12 német repülőgép olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy kétséges: eljutottak-e támaszpontjaikra. Egy német Henckel-gép szerdán alacsonyan elszállt a Shetland szigetek fölé, valószínűleg felderítő repülést végzett. Mindezekig nincs értesítés arról a német állításról, amely szerint a német bombavető repülőgépek szerdán az Északi-tengeren sikeres támadást intéztek volna angol hajókaraván ellen.

Anglia továbbra is a Csang-Kai-Sek kormányt ismeri el

London. (Rador). Az alsóház szerda délutáni ülésén Henderson munkaspárti képviselő kérdésére Butler külügyi államtitkár kijelentette, hogy az angol kormánynak eddig semmiféle határozott közlést nem tették a tervezett északi szövetségről, Norvégia, Svédország és Finnország részvételével. Hozzátette, hogy még felvilágosítást kell kapnia arról a kérdéstről, vajon tartalmaz-e a szovjetorosz-finn békeszerződés olyan intézkedéseket, amelyek elzárják Finnország elől az utat, hogy védelmi szövetségbe lépjen Norvégiával és Svédországgal. Ezután közölte, hogy angol, francia és török katonai képviselők legutóbb eszmecsereket folytattak a kölcsönös segítségnyújtási szerződés alkalmazásáról.

Több más kérdésre válaszolva kijelentette, hogy a finn kormány nem tett hivatalos lépést az angol kormánynál az ország újjáépítésében való támogatás érdekében. Közölte, hogy a finnek mennyi hitelt vettek eddig igénybe Angliától. Kijelentette, semmi ok nincs annak feltételezésére, hogy ha a finn kormány kívánja, hogy ilyen magántámogatás a jövőben ne folytatódjék. Tudomása szerint az angol kereskedelmi szervezetek is tettek intézkedéseket Finnország megsegítésére. Végül még bejelentette azt is, hogy az angol kormány semmilyen sem változtatta meg magatartását Kínával

szemben és szó sincs arról, hogy az angol kormány megváltoztassa véleményét a kínai kormánnyal szemben, amelyet törvényesnek ismer el. Arról sincsen szó, hogy az angol kormány szakítson a távolkeleti kérdésekben tanúsított magatartásával. Bizonyos feltételek alapján azonban ez nem zárja ki, hogy rendezzék az angol-japán viszonyt.

LAPZÁRTA

RÓMA. Az olasz közlekedéskeltség lapja legutóbbi számában azt írja, hogy Németország a dunai közlekedés szállítás jelenlegi 100 ezer tonna tartalmát 500 ezer tonnára emeli fel.

BUCURESTI. A nemzeti szövetségi intézet szerződést kötött a bolgár fogyasztási szövetkezetek központjával 500 ezer kilogram rizs vásárlására.

NEWYORK. Most írták alá az első, Mexikó és Japán közötti petroleumszállítási szerződést. A New York Times azt írja, hogy Mexikó a jövő évben 2 millió 402 ezer hordó kőolajat szállít Japánba.

Rádióműsor

— Romániai időszámítás, —

CSÜTÖRTÖK, APRILIS 4.

Bucuresti. Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizálasjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Lemezek. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Rádiózenekar. 14: Hírek. 14.20: A zene folytatása. 15: Különléle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Tudományos krónika. 19.17: Chopin-táncok lemezek. 19.50: Hírek magyarul

Bucuresti. Radio-Romania. 20: Gheorghe Oprescu tanár előadása. 20.15: Zenei előadás. 20.35: A szimfonikus hangverseny műsorát ismerteti Em. Ciomag. 20.45: Hírek. 21: A Filharmonica szimfonikus zenekar hangversenye. 22: Hírek, sportközlemények. 22.20: A zene folytatása. 22.55: Könnyű zene lemezek.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felfrész. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizálasjelentés. 14.30: Országos Postászenekar. 15.30: Hírek. 17.15: Ruszin előadás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Magyar laboratóriumok. Párbeszéd. 18.40: Kedvelt hanglemezek. 19.45: Szőlészeti, borszárti időszéri tanácsadó. 20.15: Hírek. 20.25: Dóri József magyar nótákat énekel, kíséri Kiss Lajos és cigányzenekara. 21.40: Énekes, zenés részletek a Tokaji aszu című zenés vígjátékból. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Dorita Boneva-Szobolav énekel, zongorakísérettel. 23.40: Géczy Barnabás zenekarának tánclemeze. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Mursi Elek cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 17.15: Jazzszámok hanglemezekről. 19.15: Angol nyelvoktatás. 19.45: Vitéz Galánthay Jenő hegedű, zongorakísérettel. 21: Hírek. 21.25: Mai magyar szerzők. 22.15: Wagner: Siegfried. Idill hanglemezekről. 22.35: Időjárásjelentés.

Belgrad. 13: Lemezek. 13.45: Rádiózenekar. 14.40 Hírek. 15: Népdalok. 15.30: Lemezek. 19.30: Rádiózenekar. 21: Vidámság. 22.10: Népdalok. 22.40: Hírek. 23: Butakov Alexie zongoraművész. 23.40: Hírek.

J. KREBSZ

Tavaszi ruhákat, kabátokat legszebben, legolcsóbban fest, mos, vegyileg tisztít. — Zománcfényű gallérokat készít. TELEP: Buc. Reg. Ferd. 51. Flóküzlet; Eminescu 1.

APROHIRDETÉSEK

A 69094. számú, 1938 július 18-án megjelent miniszeri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapították meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A leu rendelet értelmében az apróhirdetéseket az előre fizetendő

ELLÁTÁS

Keresztény uricsaládna teljes ellátást keres fiatalember. Cimeket a kiadóba. 1670

ALKALMAZÁST KERES

Intelligens, középkorú nő gyermek mellé ajánlkozik nagy gyakorlattal. Cimeket a kiadóba kér. 1662

Középkorú, intelligens asszony házvezetőnőnek, vagy anyahelyettesnek ajánlkozik. Vidékre is megy. Cimeket a kiadóba kérek. 1679

Perlekt főzőnő uriházhoz ajánlkozik. vidékre, vagy pusztára is megy. Cimeket a kiadóba. 1673

ALKALMAZÁST NYER

Magánház kertjének a parkírozására és ápolására kérészt keresünk. Cimeket a kiadóba kérünk.

Keresek április tizenötödikére mindenek szobalányt, jó bizonyítvánnyal. Cím a kiadóban. 1531

Gyermekjátékok (szólószerekkel) eladására jólbevezetett utazót keresek Ardeal (Erdély) és Regat részére. Cím: Str. I. Serb No. 11., apartament 4.

LAKÁS

Háromszobás, hallos, összkomfortos lakás magasföldszinten, május 1-re kiadó. Str. Popa Ioan Rusu 8. 1645

Elsőemeleti, erkélyes, háromszobás, tiszta lakás, összkomfortos, május 1-re kiadó. Boulevardul Regele Ferdinand 12. 1681

Kettőszobás, modern, magasföldszinti lakás, elő, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó a törvény. szék mellett. Str. Dumbrava Kosie 27. 1667

Főpostával szemben elsőemeleti, egész frontlakás, különálló hátszoba, hall, összkomforttal május 1-re kiadó Str. Bra-tianu 13. 1680

3 és 4 szobás, összkomfortos lakások kiadó május 1-re. vagy azonnal: Eul. Carol 37 1036

Háromszobás lakás, az egyik szoba különbejárattal, kiadó. Str. Coșbuc 22. 1676

Kétszobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Str. Russu Sirianu 29. 1606

Modern, kétszobás, előszobás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Str. Muciu Scaevola 36., Czitrom. 1664

Tavaszi kabátokat, ruhákat legszebben fest, tisztít

HOSZPODÁR

Üzlet: Strada Eminescu 3., Arad.

Uzlet: Strada Stroiescu 13.

VÉTEL-ELADÁS

Könnyű, kétlovas stráikocsi eladó Str. Muciu Scaevola 36., Czitrom. 1665

Jutányosan eladó nagy álló lámpa, már vány szobortalapzat, virág állvány, kotta állvány, márványlap. stb. Cím a kiadóban. 738

Jóállapotban levő fürdőkádat megvételre keresek. Cimeket a kiadóba kérek.

ÜZLET

Egy évtized óta jólbevezetett virágüzlet május 1-re kiadó. Cím a kiadóban. 1671

INGATLAN

Centrumban jövedelmező ház alkalmi áron sürgősen eladó. Cím a kiadóban. 1675

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSONÖK elsőhelyi betáblázásra. HATSCHER ingatlanforgalmiroda, Arad Bul. Carol 46. (Lakás agyanott). Telefon: 26-95. 1505

KÜLÖNFÉLEK

Tűzfára előjegyzéseket elfogad, míg a készlet tart. Weiszberger Mór. Str. Baritiu 35. Telefon: 12-85. 1669

Bejárónő, ki jól főz és takarít, felvételtik. Ugyanott kertiasztal és szék megvételre kerestetik. Dr. Wernerné. Str. Alexandri 11. 1672

Tűzfatelepet átvételre keresek. Cím a kiadóban. 1668

Dura-olaj Lel 15., Super 15, Kristal 14. Visszonteladónak engedmeny. Veszek és e adok: hasznalt petróleum-főzőt, kerékpárt, varrógépet gyermekkosit, — Petróleum-főzőket javítok. Motorica, az Uránia mozi közelében.

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, dí. hálók, modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Pianino, rövid, keszthurok zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket, zálogköcsönt közvetítünk a temesvárti Zalogházba, előleget adunk, olcsón hosszabbítunk. Tempo bizományi üzlet Flischer Eliz-palota.

Hirdessen az Aradi Közlönyben

Nyomatott Aradon, az ARADI NYOMDAVÁLLALAT rotációs-gépén.